...оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 57 (6247)
МАРТЫН 23
ПЯТНИЦА
1951 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...о Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведые зарлаха тухай

Бурят-Монголой АССР-эй Конституцнин 36-дахи статьягай үндэһөөр Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тогтоохонь:

Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын гурбадахи зарлалгын Верховно Соведэй нэгэдэхи сессине Улан-Удэ городто 1951 оной апрелиин 7-до зарлаха.

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо **М. ЧУВЬЮРОВ.**

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **В. ОСТРОВСКАЯ.**

Улан-Удэ город, Соведүүдэй Байшан. 1951 оной мартын 21.

КОММУНИСТ БҮХЭНЭЙ ЭДЭБХИИЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

...-Сталинай парти болбол эдэбхи... бодомжолдог, самодеятельнэ, нэ... үүсхэл зохёодог, шударгы ...та, дайшалхы организаци мүн. ...ажабайдалда бүхы коммунист... эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал. ...ажал-ябуулга хараалдаг де... ...кэ централизмын принцип ...нии эмхидхэлэй байгуулгын ...үринь болоно.

...истскэ демократизм—ажал... демократизм мүн. «Демократи ...жэ Сталин хэлэнэ, — пар...итын эдэбхи хэшээл ба ...мэдэлгые үргэхэ ябадал мүн, ...удые зүбшэн хэлсэлгэһээ гад... ...үдэлмэри хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ ...олониитые хододоо элсүүлэн ...ябадал мүн гэжэ ойлгодог ...».

...на эхин организаци бүриин ...лга, олониитэтэй тэрэнэй ...барисаан, үргэн олониитэ ...тэрэнэй нүлөөн, эмхидхэхы ...ударидахы үүргэнь тэрэнэй ...нэ партиин бүхы гэшүүдэй ...нуудай хэрзэргэ эдэбхитэй...абаһанһаа дулдыдана.

...мын планай түлөө тэмсэл... гэшүүдэй ба кандидадуудай ...ажахын ба культурна байгуу... ...бүхы участогууд дээрэ таһалга... ...на.

...стнууд болбол олониитын дун... ...ческэ хүдэлмэри ябуулна, ...коммунистическээр хандалгын, ...ороной хүсэ шадалые бэхи... ...тула патриотическа оролдолго ...жэшээнүүдые харуулна. Хэ... ...ба мянгаад коммунистнууд ...ческэ Ажалай Геройн үндэр ...зэргэдэ хүртэнхэй. Сталинска ...олгохо тухайда Правитель... ...гаһан тунхаглаһан тогтоол до... ...коммунистнуудай нэрэнүүдые ...үүд ехэ ханалтатайгаар ха... ...доторoo суутай болоһон, үй... ...новаторнууд Л. Корабельнико..., ...нецов, Ф. Ковалев, В. Захаров, ...ров, Н. Семенов, Н. Зайченко, ...ев, Ага Пейматулла, К. Бо... ...Ськин, Л. Гунина ба бусад ...хүнүүд тэдэнэй дунда бии.

...гай, Ленинградай, Уралай, ...Сталинградай, Бакугай, Куз... ...предприятинуудтахи, Кубаниин, ...и, Украиныи, Сибириин ба ...бусад районуудай колхозууд, ...ба совхозуудтахи коммунист... ...ай бүтээсые улам саашадань ...лын түлөө, техникые эрхи... ...ахын түлөө социалистическэ ...эй эдэбхитэ үүсхэлшэд боло... ...измын агууехэ барилгануудай ...ые болзорһоонь урид, эрхим ...гар дүүргэхын түлөө мүры... ...коммунистнуудай үүсхэлээр дэл... ...хэ байна.

...евска ба Сталинградска гид... ...станцинуудай, Волго-Донской ...Главна Туркменскэ каналай ба ...ехэ барилганнуудай барилга... ...нистнуудай үдэр бүриин ажа... ...эршэмтэй ажал-ябуулгаар ...ни байна.

...үндэһэ һуури болоһо эхин ...нууд дотор эмхидхэгдэһэн ком... ...коммунистическэ байгуулал... ...амжалтануудай түлөө пар... ...эхэ тэмсэлдэ хабаадана. Пар... ...уд ба кандидадууд удха тү... ...ын үндэр идейнэ ажабайдал... ...организацинуудта өөһэдын ...арна үүргые амжалтатайгаар ... Партиин гэшүүдэй ба кан... ...политическэ хэмжээе дээшэ... ...тула ходоодо оролдодог газар... ...на гэгээрэлэй хэрэг һайнаар ...газарта, организацииин хүдэл... ...хаала асуудалнуудые зүбшэн ...тула партийна суглаануудые ...даг газарта коммунистнуудай ...үсхэлынь түргэнөөр ургадаг ...аг байха юм.

...хэдэн областьнуудта, ...болоһо байгаа партийна кон... ...үүд партийно-политическэ ба ...мхидхэлэй хүдэлмэри шан... ...партийна эдэбхитэ ажабайдалда ...коммунистнуудые элсүүлхэ зорил... ...гша ехэ анхарал хандуулна. ...партидоторой демократида, ...ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ ...нэ хэрэгтэ онсо ехэ удхатанар ...асуудалнуудые хэрэгсээдэггүй ...комитедүүд зүбөөр шүүмжэ... ...о. Жэшээнь, «Рабочий метал... ...ой, Молотовой нэрэмжэтэ ...фанернэ заводой ба бусад хэдэн предприятинуудай партийна организацинуудта суглаануудынь саг соогоо, зохихо бэлэдхэлтэйгээр зарлагдадаггүй, зарлагдахадаашье идейнэ доодо хэмжээндэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ дэлгэрүүлэгдэнгүй үнгэрдэг байгаа гэжэ Костромской городской партийна конференци дээрэ хэлэгдэһэн байна. Олохон коммунистнууд үнэндөө эдэбхитэ партийна хүдэлмэриһөө, организациин урда табигдаһан зорилгонуудые шиидхэлгэһээ зайсуулагдадаг байһан тиимэ практика гаргажа болохогүй гэжэ партиин горкомдо конференци тон зүб заагаа.

Партийна даалгабари хадаа партиин гэшүүд ба кандидадуудые организациин эдэбхитэ ажал-ябуулгада элсүүлхэ тон шухала арга мүн. Өөрынгөө организаци дотор хүдэлмэрилхэ, партийна даалгабаринуудые дүүргэхэ гээшэ коммунист бүхэнэй нэн шухала уялга мүн. Партиин гэшүүд ба кандидадууд өөрынгөө организациин даалгабаринуудые дүүргэхэ практическа хүдэлмэри хэжэ, большевистскэ практикын бодото һургуули гарадаг, олониитые эмхидхэгшэдэй ба ударидагшадай дүршэлтэй болодог байна.

Партийна даалгабаринууд болбол организациин урда байгаа ажахын-политическэ тодорхой зорилгоһоо үндэһэлүүлэн үгтэхэ ёһотой. Коммунист бүхэндэ индивидуальна ёһоор хандаха, заабари үгэхэ, даалгабаринуудай гүйсэдхэлые шалгаха гээшэ партийна хүтэлбэрилэгшын шухалын шухала уялга мүн.

Үдэр бүриин тэсэмгэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхаар бодомжолон коммунистнуудта большевистскэ эрилтэ табиха ябадалые зарим газарта захиралгаар һолидог, партиин гэшүүд ба кандидадуудта партийна олон зэмэ тохоодог, мүн заримуудые хүсэд үндэһэ баримтагүйгөөр партиһаа гаргадаг ябадалтай эбсэжэ болохогүй. Тусхайлан хэлэбэл, Бурят-Монголой АССР-эй партийна организацинуудта тиимэ практика дэлгэрэнги байна.

Горкомууд ба райкомуудынь өөһэдынгөө бүхы хүдэлмэреэр партийна үргэн олониитэдэ түшэглэдэг газарнуудта партийно-политическэ ба партийно-эмхидхэлэй ажабайдал бурьлан байдаг. Большевистскэ хүтэлбэриин искусство юуб гэбэл, бүхы коммунистнуудые партийна эдэбхитэ хүдэлмэридэ элсүүлхэ ба тэдэгээр дамжуулан ажалша олониитэтэй холбоогоо бэхижүүлхэ ябадал болоно.

Большевистскэ хүтэлбэриин энэ шухала эрилтэ тухайда партийна зарим комитедүүдэй мартадагынь гэмшэлтэй. Райкомуудай ба горкомой хүдэлмэрилэгшэд эхин организацинуудта хаа яа ябадаг, рядовой коммунистнуудтай багаар харилсадаг гэжэ Читинскэ городской партийна конференци дээрэ заагдаһан байна. Тэрэшэлэн райкомууд ба тэдэнэй хүдэлмэрилэгшэд эхин организацинуудтаяа һула холбоо барисаатай байһан тухайдань Свердловско городой Куйбышевска районно партийна организациин конференци дээрэ, ондоошье хэдэн конференцинүүд дээрэ хэлэгдэһэн байна.

Манай парти өөрынгөө бүхы гэшүүдэй дура зоригой, ябуулгын ба жаяг зарпамай нэгэдэлээр хүсэтэй. Партийна эхин организаци бүхэнэй бэхи байха бүринь, коммунист бүхэнэй эдэбхиин ехэ байха бүринь, коммунистическэ байгуулалтын бүхы участогуудтахи амжалтанууд улам ехэ байха юм. Парти болбол советскэ байгуулалтын хүгжэн мандалгын үндэһэ һуури болоһо партийна политикые эдэбхитэйгээр бэелүүлэгшэд байхыень өөрынгөө бүхы гэшүүдһээ эринэ. **Хэн өөрынгөө партийна организаци дотор хүдэлмэрилнэб, тиимэһээ, хэн өөрынгөө хүсэлэнгүүдые партиин хүсэлэнгүүдтэй ниилүүлхэ ба партитай хамтадаа ажаллаха ябадалые өөрынгөө уялга гэжэ тоолоноб, тэрээниис лэ манай партиин гэшүүндэ тооложо болохо байна** гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Партиин шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө үдэр бүриин, оролдосото тэмсэл—коммунист бүхэнэй нэрэ хүндын ба партийна дээдэ уялгын хэрэг мүн. Партиин бүхы гэшүүд ба кандидадуудые эдэбхитэ ажабайдалда элсүүлэн, тэдэнэй эдэбхи ба үүсхэлые хүгжөөн, партийна организацинууд олониитэтэй холбоо барисаагаа үшөө ехээр бэхижүүлхэ, коммунистическэ байгуулалтын агууехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ бүхы ажал-ябуулгаа үшөө дээшэнь үргэхэ байна.

(«Правдын» мартын 21-нэй түрүү бэшэг).

НИИТЫН МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ ХАМАГ ХҮСЭЕЭ ТАБИЯ

*

Түрүү һуури эзэлээ

Курумканай аймагай малшадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд мартын 1-нэй байдалаар гаргагдаба. Тус мүрысөөндэ Кировэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз түрүү һуури эзэлээ. Энэ колхоз һайн бэлэдхэлтэй байһанай ашаар малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Малажалайнь фермэнүүдэй болон колхозникууд-малшадай хоорондо социалистическэ мүрысөөн дэлгэрэнхэй, тэрэнэй дүнгүүд саг үргэлжэ шалгагдажа байдаг. «Дайшалхы хуудаһан» болон ханын газетэ фермэ бүхэндэ саг үргэлжэ гаргагдажа, малай үбэлжэлгын дутуу дундануд дары элирүүлэгдэн, усадхагдадаг байна.

Бүри намар байхада хонишод Бадмаева Долгор, Цыренова Жалсама хоёр хонидоо тобир тарганаар үбэлжүүлхын түлөө хоорондоо мүрысэһэн юм. Эдэ нүхэд бэе бэеынгээ ажалай дүй дүршэлые андалдан хүдэлмэрилжэ, һайн амжалтануудые туйлана. Үбэлэй бэлшээрине зүбөөр хэрэглэжэ, адуулгые һайнаар эмхидхэһэнэй ашаар тэдэнэй отаранууд 100—100 центнерһээ дээшэ һайн шанартай үбһэ тэжээл алмаа. Мүнөө нарай түлнүүдые һайнаар хүлеэн абахын тула хурьгадай байрые дулаалан заһаһан, тэрээн соогоо 15—20 хурьгадай байха таһалгануудые түхеэрһэн байха юм. Иимэ жэшээнүүд эндэ олон.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо нэгэшье толгой мал тураагүй ба үхөөгүй. Эдэ амжалтанууд имагтал тус колхозой правлени ба парторганизациин малажалаа зүбөөр хүтэлбэрилжэ, малайнгаа үбэлжэлгые һайнаар эмхидхэжэ шадаһан дээрэһээ туйлагдаа.

С. Тараскин.

Эрхим малша-пастух

Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой пастух Дашинима Манидаров колхозой тогтоһон сагһаа хойшо малажалда хүдэлмэрилхэ зуураа, мал харууһалгаар тон ехэ дүй дүршэл олоо. Бэлшээрине зүбөөр хэрэглэжэ ба малайнгаа адуулгые зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан дээрэһээ 1950 ондо дааж абаһан малнуудайнгаа амидын шэгнүүрине нүхэр Манидаров сүүдхэ бүри дунда зэргээр 1200—1300 граммаар дээшэлүүлһэн байна. Мүнөө энэ пастух үбэлэй бэлшээрине түсэбэй ёһоор хэрэглэн, адуулгые эрхим һайнаар эмхидхэжэ, малаа тураангүй үбэлжүүлжэ байна. Мүнөө нүхэр Манидаров «Республикын эрхим малша-пастух» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөө.

Д. Цыбиков.

* *

ВЛКСМ-эй обкомдо

КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ҮНЭТЭ ҮҮСХЭЛ

Кударын аймагай Тамирска долоонжэлэй һургуулиин комсомолецууд Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо ниитынгээ адуу малые гарзагүйгөөр ондо оруулха хэрэгтэнь туһалха гэһэн үүсхэл гаргаба. Комсомолецууд болбол долоон хоног бүридэ хоёр дахин нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлдэ гаража, хүн бүриин 10 килограммһаа доошо бэшэ набша мүшэр суглуулха уялга абаһан байна. Комсомольско организаци хадаа тураһан малнуудые харууһалхыень комсомолецуудта даалгана.

Комсомолецууд—багшанар, ахалагша классуудай һурагшад малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Жэшээлхэдэ, лекци, элидхэл хэдэг, фермэнүүдтэ лозунгнуудые бэшэдэг, «дайшалхы хуудаһануудые» гаргалгада туһалдаг, малшадта концерт ба зүжэг наада харуулдаг болоо.

Энэ һургуулиин комсомолецууд нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ 6 дахин гаража, 45 центнер мүшэр суглуулаад байна.

Эдэнэй үүсхэлые аймагай бусад һургуулинуудай, эмхи зургаануудай ба колхозуудай комсомолецууд халуунаар дэмжэнэ.

ВЛКСМ-эй обкомой бюро Тамирска долоонжэлэй һургуулиин комсомолецуудай үнэтэ үүсхэлые һайшаагаад, энээниие бусад аймагуудай комсомолецуудай дунда дэлгэрүүлхые ВЛКСМ-эй айкомуудые уялгалаа.

Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэнэгүй

Занграйн аймагай Димитровэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Г. Филиппов, партийна организациинь секретарь Е. Рубанов) энэ жэлдэ малайнгаа үбэлжэлгэ һайнаар үнгэргэхэ хүсэд арга боломжотой байһан аад, ниитынгээ мал зүбөөр харууһалха, бэлшээриинэнь зүбөөр хэрэглэхэ тушаа мүртэй юумэ хээгүй.

Энэ шалтагаанһаа ба зарим малшадай харюусалгагүй хүдэлмэриһөө боложо малынь турахаһаа гадна, олоороо үхэжэ байна. Луг гэжэ газарта байрлаһан отарын хонид (хонишон А. Савина) илангаяа муугаар харууһалагдана. Хонишон Савинагай хонидоо орхижо, гэртээ ябашаһан ба харууһаяа муудхааһан дээрэһээнь 63 толгой хони ямаадынь үхэһэн байна. Мүн ахалагша хонишон нүхэр Галичкин хонидоо муугаар харууһалжа, тураана, үхүүлнэ.

Гадна, һүнэй-товарна фермэ баһал хангалтагүй муугаар хүдэлмэрилнэ. МТФ-гэй һаалишад З. Пронина, А. Бурдина, Маскова болон бусадай харюусалгагүй хүдэлмэриһөө боложо хэдэн толгой үхэрынь үхэһэн байна. Тиихэдэ Хоёр-Үдэ гэжэ газарта байдаг нүхэр Карбановай гүүртэ үбһэ тэжээлээ үлүү ехээр гаргашалжа, һүүлэй һүүлдэ малынь тэжээлээр дуталдан туража, үхэжэ эхилээ.

Олохон гүүртэнүүд ба отарануудта кормушканууд, яслинуудай мүртэйгөөр заһабарилагдаагүй дээрэһээ үбһэ тэжээл малай хүл доро хаягдажа, хахадынь гэшхэгдэжэ дууһана. Үбһэ тэжээл шэрэлгэ ходоо таһалдуулагдана. Гадна, малшадай дунда ажалай жаяг заршам тон һула.

Үбһэ тэжээлээ түсэбгүйгөөр гаргашалһанай эсэстэ бага тэжээл үлөө. Теэд, колхозой правлени нэмэлтэ тэжээл бэлдэхэ тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй. Энэ хүдэлмэридэ оройдоо 5 хүниие табиһан байна. Гадна, саһа этэжэ, малаа бэлшээхэ хүдэлмэри эмхидхэнэгүй.

Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар табигданхай. Улаан булангуудынь хүдэлмэрилдэггүй шахуу, малшадта газетэ, журналнууд үгтэнэгүй. Мүн малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэнэгүй.

Гэхэтэй хамта, малажал дээрэ һайн амжалта туйладаг түрүү малшад энэ колхоздо яһала олон юм. Тиигэбэшье, колхозой правлени ба партийна организаци түрүү малшадай дүй дүршэлые бусад малшадай дунда дэлгэрүүлнэгүй.

Гадна, аймагай хүдөө ажахын таһагай мэргэжэлтэдэй муу хүдэлмэрине тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Ветфельдшер Закаменьев, зоотехник Карбаннова гэгшэд фермэнүүд дээгүүр ябадаг аад, ямаршье хэмжээ абадаггүй, зооветеринарна заабари үгэдэггүй.

Гадна, Верхне-Талецкэ сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Белых) бүхэли үбэлэй турша соо нэгэшье нүүдэл наймаа эмхидхэжэ, нэгэшье холын фермэдэ абаашаагүй.

Малайнгаа үбэлжэлгын ябасые эрид һайжаруулхын түлөө тус колхозой правлени ба партийна организаци дары түргэн эрид хэмжээ абаха ёһотой.

Д. Баданов.

*

Хурьгадые иигэжэ түлжүүлнэб

Колхозойнгоо хониной-товарна фермэдэ 1941 онһоо хойшо хүдэлмэрилнэб. Үнгэрэгшэ жэлдэ 170 эхэ хонидһоо 200 хурьга абажа түлжүүлээб.

Хонишоной хүдэлмэри, илангаяа хурьгашанай хүдэлмэри харюусалгатай ба һониин юм. Заримдаа манай эхэ хонид эхирлээд, хоёр хурьгаяа тэжээжэ шадахагүй байдаг. Тиихэдэнь һү ехэтэй хонидые һаажа, һүыень 30—35 градус хүрэтэр бүлеэсүүлээд, эхир хурьгадта угжадагбди. Ехэнхидээ иимэ метод хэрэглэхэдэ дээрэ юм. Мүн һүтэй ондоо хониндо абхуулжа, тэжээхэдэ һайн. Хурьгые хониндо абхуулхын тула, хониноойнгоо һү һаажа, хурьганай бэедэ сасаха хэрэгтэй. Тиихэдэ хонин мэхэлэгдэжэ, ондоо хурьга абадаг байна.

Бүхы хурьгад 6 һаратай болотороо эхынгээ һөөр тэжээгдэдэг. Эхи түрүүн үдэрэй 3—4 дахин, хожомынь үдэрэй хоёр дахин һү эдидэг юм. 6 һаратайһаань эхилжэ хурьгадые залуу хонидой һүрэгтэй ниилүүлээд, ехэ хонидһоо амяарайнь адуулнабди.

Һая гараһан хурьгадта тусгаар анхарал хандуулагдана. Нарай хурьга сүүдхэдээ 7—8 дахин, саашадаа 4—5 удаа хүхүүлдэг байнабди. 10—15 хоног үнгэрхэлөөр үдэрэй 20 граммһаа 200 грамм хүрэтэр концентрат эдюулжэ захалдагбди. Хурьган бүхэнэй сүүдхэ бүриин рационо байрада байжа тэжээгдэхэ үедэнь 2 килограммһаа доошо бэшэ һайн шанартай үбһэн оруулагдана. Хурьгадай 5 һаратай болоходонь тэжээлэйнь рационине хурьган бүхэндэ таарулжа, амяар амяарайнь зохёодогбди.

Хурьгадаа нэгэл хэмдэ үдэрэй 3 удаа — үглөөгүүр 6 часта, үдэр 12 часта ба үдэшэлэн 5—6 часта эдеэлүүлнэбди. Хурьгадтаа бүлеэсүүлһэн уһа дуран соонь уулгадагбди.

Хурьгадые 6 һаратайдань эхэһээнь таһалхада һайн.

Е. Цыренова,

Зэдын аймагай Буденныи нэрэмжэтэ колхозой хурьгашан.

Колхоздо туһалба

Һаяхан, Суулгын сомоной (Мухаршэбэр) эмхи зургаануудай албахаагшадай ба долоонжэлэй һургуулиин һурагшадай коллективүүдэй үүсхэлээр ниитын малажалда нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ воскресник эмхидхэгдэбэ. Нэгэ үдэрэй турша соо хуһа бургааһанай 20 гаран тэргэ мүшэр суглуулагдажа, Андреевэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо үгтөө.

Б. Цыренов.

РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛШАД

Республикын малшадай 1950 оной социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет олон түрүү малшадта доро дурсагдаһан нэрэзэргэнүүдые олгобо:

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ХОНИШОН»

1. **Аюрова** Нимацу Дондоповнада — Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
2. **Бадмаева** Жигмит Бадмаевнада — Хоринн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
3. **Бадмаева** Дунгарма Бадмаевнада — Хэжэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
4. **Балданова** Думожан Балдановнада —Хэжэнгын аймагай «Зургаанай Зам» колхозой хонишон.
5. **Базаров** Дмитрий Дмитриевичтэ — Хорнин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
6. **Битухеева** Дулма Бадмажаповнада — Кяхтын аймагай «Пограничник» колхозой хонишон.
7. **Гуруева** Будажап Сандановнада — Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
8. **Дансорунова** Бутид Цыбиковнада— Кяхтын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
9. **Дамбаева** Цырен Дамбаевнада — Хэжэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
10. **Дылыкова** Бумбарма Шагдуровнада — Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
11. **Козлов** Петр Васильевичтэ — Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
12. **Лодоева** Жебзима Лодоевнада — Хоринн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
13. **Намжанов** Аюша Сыреновичтэ — Түнхэнэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
14. **Ойдопова** Дари Ойдоповнада — Хорнин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
15. **Протасова** Афанасия Федоровнада — Кяхтын аймагай Ульяновай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
16. **Ринчинова** Балма Ринчиновнада — Хэжэнгын аймагай «Зургаанай Зам» колхозой хонишон.
17. **Самаева** Дышит Убашеевнада — Ахын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
18. **Самарина** Матрена Петровнада — Кяхтын аймагай Ульяновай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
19. **Степанов** Аникей Кузьмичтэ — Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
20. **Хабранова** Мадаи Хабраковнада— Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
21. **Цыбикова** Цыпэе Базаркцаевнада — Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
22. **Цыдыпова** Жидма Дашеевнада — Кяхтын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ГАХАЙШАН»

1. **Гончикова** Цырма Банзатовнада — Хэжэнгын аймагай «Манай Ажал» колхозой гахайшан.
2. **Залуцкая** Наталья Николаевнада— Кабанскын аймагай «17 партсъезд» колхозой гахайшан.
3. **Савельев** Лазарь Трифоновичтэ — Бичурын аймагай «Безбожник» колхозой ахалагша гахайшан.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ШУБУУШАН»

1. **Данбаев** Дондо Бадмацыреновичтэ — Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой шубуушан.

Кабанскын аймагай «17 партсъезд» колхоз адуу мал үсхэбэрилхэ 1950 онойнгоо түсэбые бүхы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргээ. Колхозой малшад стахановска ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Энэ колхоздо Герасим Андриянович Климении 1945 онһоо хойшо ахалагша моришоноор хүдэлмэрилдэг. Тэрэнэй харууһалдаг морид, гүүд ба унагад мүнөө тамир шадалаар һайн. Нүхэр Климениин жэл бүри ажалай нэмэлтэ түлөбэри абана. Зураг дээрэ: нүхэр Климениин унагадаа эдеэлүүлжэ байна. **З. Еснинагай** фото.

«...ДЫН» КОРРЕСПОНДЕНТТЭЙ НҮХЭР И. В. СТАЛИНАЙ ...ХЭҺЭН ХӨӨРЭЛДӨӨН РУМЫНИДА ХЭБЛЭГДЭБЭ

...РЕСТ, мартын 18. (ТАСС). ...а хүдэлмэришэнэй пар... ...здательство «Правдын» ...денттэй нүхэр И. В. ... хэһэн хөөрэлдөөнэй текстэй брошюрые румынска, венгерскэ ба немецкэ хэлэнүүд дээрэ олон тиражтайгаар хэблэн гаргаба.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ

(Сэлэнгын аймагай партийна конференциһээ)

Сэлэнгын аймагай партийна конференци болоһон байна. ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл нүхэр Будаев хэлэбэ.

Аймагай—XVIII партийна конференциин ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой тогтоолнуудые дүүргэлтэ болгон, партиин айком хадаа тоосоото үе соо партийна эхин организацинуудай үүргые ба харюусалгые дээшэлүүлһэн, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэрине зарим тэды һайжаруулһан байна, — гэжэ нүхэр Будаев хэлэбэ. — Партидоторой хүдэлмэрине һайнаар табиһанай үндэһөөр, колхозойнгоо гү, али предприятинигаа урда табигдаһан ажахын ба политическэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэдэг партийна эхин организацинууд аймаг дотор олошороо.

Элидхэлшэ болбол Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организацие жэшээ болгон харуулаа. Тус парторганизаци 64 коммунистнуудһаа бүрилдэнхэй. Коммунистнуудынь колхозно үйлэдбэриин шиидхэхы һалбаринуудта хубаарилан табигданхай. Эндэ партийна суглаанууд саг болзор соогоо үнгэргэгдэдэг, партийна ажабайдалай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Коммунист бүхэндэ даалгабари үгтэнхэй. Тус колхоз урдаа табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэнэ. Мүнөө малай үбэлжэлгэ эндэ муушээр үнгэргэгдэжэ байна.

Саашадаа элидхэлшэ хадаа аймагай партийна организациин ба ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнууд тухай тогтоһон байна.

Олонхи партийна эхин организацинуудта партидоторой хүдэлмэри һулаар табигданхай. Ажахын ба политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ бага үүргэ дүүргэдэг, эмхидхэлэй талаар һула партийна эхин организацинууд бии байһаар. «Коммунизм», «Большевик» ба бусад колхозуудай партийна эхин организацинуудта суглаанууд саг соогоо үнгэргэгдэдэггүй, суглаанууд болоходоошье шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл багатайгаар үнгэргэгдэдэг. «Коммунизм» колхозой партийна организацида үнгэрэгшэ жэлдэ миил 8 суглаан үнгэргэгдэһэн байна. Колхозой правлениин ажахын ажал-ябуулгые хинаха талаар ВКП(б)-гэй Уставаар хараалагдаһан эрхэеэ тус партийна организаци муугаар бэелүүлнэ. Тиимэ ушарһаа энэ колхоз ажахын кампаниинуудые ехэ унжагайруулдаг юм. Мүнөө эндэ малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэнэ, адуу мал олоор гарзалагдана. Мүн зарим колхозиинууд ажалай жаяг заршам эбдэнэ.

Тоосоото үе соо аймагай партийна организаци тоогой талаар тон багаар ургаа. Энэ үе соо өөрынгөө зэргэдэ эрэйдоо 38 хүниие абаһан байна. Коммунистнуудые илангаа залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлгэ һулаар табигданхай. Партийна даалгабаринууд зарим коммунистнуудта олон һарын туршада үгтэдэггүй байха юм.

Үйлэдбэри дээрэ коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табиха, тэдэнэй үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ВКП(б)-гэй айком анхаралаа багаар хандуулна. Советскэ, профсоюзна ба комсомольско организацинуудые ВКП(б)-гэй айком һулаар хүтэлбэрилдэг байба.

Олонхи партийна организацинуудай политкружогууд ба политһургуулинууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Айкомой пропаганда ба агитациин таһаг тэдэнэй хүдэлмэрине һулаар хинадаг, коммунистнуудай һуралсалда бага туһаламжа үзүүлдэг байха юм. Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ идеологическа хүдэлмэриин шухала арга зэбсэгүүд—лекционно пропаганда, харуулан ойлгуулха агитаци, газетэ, номууд, радио ба кино багаар хэрэглэгдэнэ.

Аймагай партийна организациин партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэрине хангалтагүйгөөр табиһан дээрэһээ аймаг хадаа ажахы ба культураяа хүгжөөхэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэжэ шаданагүй. Ниитын малажалые хүгжөөхэ түсэб дүүргэгдээгүй, үнгэрэгшэ жэлдэ ороолһото культурануудай ургаса ехэ муу байгаа. Тиимэһээ аймаг хадаа хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө дүүргээгүй байшоо.

ВКП(б)-гэй айкомой тоосоото элидхэл тушаа олон хүн үгэ хэлээ. ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэриин методые делегат Савкин зүбөөр шүүмжэлээ.

—ВКП(б)-гэй айком,—гэжэ нүхэр Савкин хэлэбэ,—советскэ ба ажахын органуудай орондо хүдэлмэрилдэг зандаа. ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрилэгшэд, түбхын түрүүндэ айкомой секретарьнууд, колхозуудаар ябахадаа, партийна эхин организацинуудай хүдэлмэрине багаар һонирходог.

ВКП(б)-гэй айком хадаа ехэнхидээ текущи хүдэлмэреэрээ һамаараад лэ, перспективнэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ шухала анхаралаа табидаггүй юм. Тэгэд бэрхэшээлнүүдэй тохёолдоходо, ВКП(б)-гэй айкомой бюро хадаа шууяа татадаг заншалтай. Жэшээлхэдэ, үбһэ тэжээл гүйсэд бэлэдхэгдээгүй, аймаг дотор малажалай талаар хүндэ хүшэр байдал тохёолдохо гэжэ ВКП(б)-гэй айкомдо уриинэй мэдэгдэжэ байбашье, энэ бэрхэшээлтэй байдалые усадхаха, адуу малаа бүрин бүтэнөөр ондо оруулха ябадалые эмхидхэжэ шадаагүй,—гэжэ Галуута-Нуурай станциин узелай парткомой секретарь нүхэр Головинов хэлэбэ.

Хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн олохо ба хубаарилан табиха хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнууд тухай делегадууд Бамбаров, Аюшеев, Дашиев гэгшэд хэлэбэ. Партийна организацинуудай секретарьнуудые хүмүүжүүлхэ, тэдэниие хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ һургаха ябадалда ВКП(б)-гэй айком ба тэрэнэй бюро анхаралаа һулаар хандуулдаг. Партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ заримдаа политическэ бага бэлэдхэлтэй ба мэргэжэл шадабаригүй хүнүүд дэбжүүлэгдэдэг,—гэжэ нүхэр Бамбаров тэмдэглээ».

Коммунистнуудай политическэ һуралсалда бии байгаа дутагдалнуудые делегадуул Несторович, Маньдариева ба бусад элирүүлһэн байна.

Аймагай партийна организацинуудта партидоторой хүдэлмэриин муугаар табигдаһанай түлөө ВКП(б)-гэй айкомые ба тэрэнэй партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагые делегадуул Жарков, Бочкин, Спирина гэгшэд ехэ зүб шүүмжэлээ.

ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой зүгһөө айкомой таһагуудай хүдэлмэрине һайнаар хүтэлбэрилхэ хэрэгтэй гэжэ делегат нүхэр Гылыков ба бусад эрилтэ хэһэн байна. Олон түлөөлэгшэдые колхозуудта ВКП(б)-гэй айкомой эльгээдэг заншалһаа арсаагүй байһаниие делегадууд шүүмжэлһэн байна.

ВКП(б)-гэй айкомой, тэрэнэй бюрогой ба айкомой секретарьнууд нүхэд Будаев ба Жеребко гэгшэдэй хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнуудые делегадууд Бахрушев, Сюсин, Кротов гэгшэд тэмдэглэбэ.

Аймагай ажахын ба культурна байгуулалтын, партийна организацинуудай ажал-ябуулгын шухала асуудалнууд конференци дээрэ хэлсэгдэһэн байна.

ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэриин дутагдалнууд ба тэдээниие дары усадхаха зорилгонууд тухай ВКП(б)-гэй обкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагые даагшын орлогшо нүхэр Чупиков хэлэһэн байна.

Конференци хадаа ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрине хангалтагүй дээрэ тоолоод, элирүүлэгдэһэн дутуу дундануудаа усадхаха талаар тодо хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

ВКП(б)-гэй айкомой шэнэ состав ба шалгалтын комисси һунгагдаа.

* * *

ВКП(б)-гэй айкомой эмхидхэлэй нэгэдэхи пленум боложо, ВКП(б)-гэй айкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр П. Б. Будаевые, секретарьнуудаар нүхэд Жеребко, Мантаев гэгшэдые һунгаа.

ВКП(б)-гэй гэшүүдтэ кандидадуудые һайнаар хүмүүжүүлхэ

ВКП(б)-гэй Хоринн айком ВКП(б)-гэй гэшүүдтэ кандидадуудай аймагай суглаае партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай хабаадалгатайгаар һаяхан үнгэргэһэн байна. Тус суглаан дээрэ «ВКП(б)-гэй Устав тухай», «Кандидатска стаж юундэ байгуулагданхайб?» гэһэн асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр П. Б. Ванчинов кандидадуудай дунда партийна эхин организацинуудай ямар хүдэлмэри ябуулдаг тухай хэлэһэн ба тэрэнэй дутуу дунданuудые хурсаар шүүмжэлһэн байна. Һүүлэй жэлнүүдтэ партиин гэшүүдтэ кандидадуудай дунда ябуулагдаха хүдэлмэрээ партийна зарим эхин организацинуудай бага зэргэ һайжаруулһан байбашье, мүнөө үшөө олохон партийна организацинуудай секретарьнууд кандидадуудай политическэ бэлэдхэлээ ба мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлгэдэ, тэдэниие хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ анхаралаа һулаар хандуулна. Энээн дээрэһээ ВКП(б)-гэй гэшүүдтэ кандидадуудтай ябуулагдаха хүдэлмэридэ нилээд дутагдалнууд бии байһаар. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй гэшүүдтэ кандидадууд Ц. Чимитова (Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз), Н. П. Отякшин (аймпромкомбинат), Е. Х. Жимбеева (Уполминзаг), Р. Б. Мартынов («Победа» колхоз) гэгшэд өөһэдынгөө политическэ хэмжээе дээшэлүүлнэгүй, гэшүүнэйнгээ түлбэриие жэлһээ үлүү түлөөгүй ба эдэ нүхэдэй кандидатска стаж 4—5 жэлээр үнгэршэһэн байха юм.

Мүн зарим кандидадууд партийна организацинигаа ажабайдалһаа гээгдэнги байдаг, тэрэнэй үгэһэн даалгабаринуудые хүсэд һайнаар дүүргэдэггүй, партийна жаяг заршам эбдэдэг байгаа.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд партиин гэшүүдтэ кандидадуудай дунда партийна эхин организацинуудай хэхэ хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые элирүүлээ.

ВКП(б)-гэй гэшүүндэ кандидат нүхэр В. И. Пак (Хандагайн леспромхозой парторганизаци) үгэ хэлэхэдээ иигэжэ мэдүүлбэ:

—Миниин кандидатска стаж үнгэрһөөр үнихэн болобо. Өөрынгөө идейно-политическэ мэдэрэлые гүйсэд дээшэлүүлжэ шадаагүй дээрэһээ партида мүнөө хүрэтэр орожо шадаадүйб. Тэгэд манай Хандагайн леспромхозой партийна эхин организаци хадаа кандидадуудые хүмүүжүүлгэдэ анхаралаа багаар табидаг байгаа. Гэбэшье, бидэнэр кандидатска нангин уялгаяа дүүргэн, политическэ мэдэрэлээ дээшэлүүлхын түлөө өөһэдөө саг үргэлжэ оролдохо ёһотойбди.

Тус суглаан дээрэ хамтадаа 13 хүн үгэ хэлээ. Тэдэнэр бултадаа ВКП(б)-гэй гэшүүдтэ кандидадуудай дунда партийна эхин организацинуудай зүгһөө ябуулагдаха хүдэлмэриин дутуу дундануудые элирүүлэн, тэдэниие эрид һайжаруулха хэмжээнүүд тухай хэлээ.

Хаа яа болоод лэ ВКП(б)-гэй гэшүүдтэ кандидадуудтай суглаа хэдэг, тэдэндэ элидхэл, лекцинүүдые ВКП(б)-гэй айкомуудай, партийна эхин организацинуудай ходоо үнгэргэдэг байбал, кандидадуудые хүмүүжүүлэн ургуулха, саг болзор соонь партида абаха хэрэгтэ ехэ туһатай байха юм.

Г. Дагбаев.

«Бурмонголлес» трестын Эрийскэ леспромхозой партийна организаци леспромхозойнгоо түрүү стахановецуудые партида абажа, өөһэдынгөө зэргые ургуулна. Зураг дээрэ: леспромхозой партийна бюрогой заседани дээрэ БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, модо буулгагшадай эрхим бригадир нүхэр Михаил Тимофеевич Головушкиниие партиин гэшүүнэй кандидат болгон абажа байна. Тэрэнэй бригада үдэрэйнгөө даалгабариие 130—180 процент дүүргэнэ.

М. Минеевэй фото.

Пропагандистну[…] саг үргэлжы[…] семинарнууд[…]

ВКП(б)-гэй Бабушкин[…] ком болбол партийна ор[…] нуудта эмхидхэгдэһэн […] гуулинууд ба кружогууд[…] гандистнууд-хүтэлбэрилэг[…] дэлмэрине ходоодо һонир[…] дэниие хүтэлбэрилжэ […] ВКП(б)-гэй горкомой […] кабинедэй дэргэдэ про[…] нуудай саг үргэлжын […] нууд эмхидхэгдэжэ, тэдэ[…] һаламжа үзүүлэгдэнэ.

Пропагандистнуудай дү[…] лөө халан абалсахы[…] ВКП(б)-гэй горком болб[…] нарнууд дээрэ пропаганд[…] ээлжээтэ занятинуудтаа […] бэлэдхэһэниие зүбшэн […] Зүбшэн хэлсэлгэ яажа үн[…] нэб гэхэдэ, политһургуул[…] али кружогой пропаганд[…] жээтэ занятида үзэхэ те[…] сэбтэй семинарта хаба[…] танилсуулдаг, удаань […] ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые […] зохёолой литература хэ[…] темынгээ удхые хэлэж[…] байна.

«ВКП(б)-гэй түүхын Х[…] курсын» XII бүлэгөөр […] занятидаа яажа бэлэ[…] һүүлшын семинар дээр[…] гандист нүхэр Са[…] зүбшэн хэлсэлгэ ехэ һон[…] гоор үнгэрөө. Тэрэ ха[…] тиигаа түсэбтэй түрүү[…] суулаад, Советүүдэй VI[…] тухай, СССР-эй Конститу[…] лап абаһан тухай […] һайнаар ба ойлгосотойгоо[…] жэ үгөө.

Николай Михайлович […] лётов политһургуули […] «ВКП(б)-гэй түүхын Х[…] курсые» шудалха кружо[…] соо таһалгаряагүй хүт[…] Тэрэнэй хэһэн заняти бүх[…] шадые ехэ һонирхуулдаг. […] асуудалнуудаа зүбшэн х[…] кружогойхид эдэбхитэйгээ[…] дадаг юм. Пропагандист […] тов өөрынгөө хэрэгтэ т[…] хандажа, программна м[…] мүнөө үеын бодото байд[…] дамараар холбодог ба[…]

Пропагандистын ээлж[…] тиие яажа үнгэргэхэ бай[…] минарнууд дээрэ зүбшэн […] заншал юу харуулнаб гэх[…] метод политһургуулинууд[…] кружогуудай хүтэлбэр[…] хүдэлмэрине гүнзэгыгөөр […] хэ ба һурагшадайнгаа ур[…] рюусалгатай байха ябада[…] шэлүүлхэ арга боломжо […] дэ олгоно.

ВКП(б)-гэй Горкомой, […] рүүн, тэрэнэй пропаганда […] тациин таһагай зүгһөө п[…] дистнуудтай иимэ хүдэл[…] хэдэ, политһургуулинууд б[…] жогуудай занятинуудай […] теоретическэ хэмжээе ба […] дай ойлгосые дээшэлүүл[…] түлөө үзүүлнэ.

А. Бур[…]

ПАРТИИН VII С'ЕЗД

1918 оной мартда партиин VII съезд болоо һэн. Энэ хадаа Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай һүүлээр зарлагдаһан, партиин түрүүшын съезд мүн байгаа. Тус съезд болбол советскэ ороной оршон байлгын хүндэ бэрхэтэй үедэ зарлагдаа һэн. Дэлхэйн нэгэдэхи дайнһаа залуу Советскэ республикын гараха тухай революциин тэрэ үедэхи тон шухала асуудалые партиин VII съезд эсэслэн шиидхэхэ хэрэгтэй байгаа.

Гадаадын империалистнууд ба тэдэнэй социал-реформистска туһамаршад болбол Октябрьска революцида эсэргүүсэн хатуу шанга добтолгонуудые хэһэн байна. Тэдэнэр Советскэ Россида эсэргүү бусар муухай хардалга гүрдэлгэнүүдые хэхэ зуураа, советскэ засагта эсэргүүгээр контрреволюционно заговорнуудые ба үймөөнүүдые эмхидхэлгэдэ али болохоор туһалһан байха юм.

Гэбэшье, империалистнуудай хүсэнүүдынь тэрэ үедэ хоёр харша бүлэгүүдэй хоорондохи дайгаар хубаагдаһан ба һуларһан байгаа. Социалистическэ революцида ашагтай энэ оршон байдал хадаа Октябриин һүүлээрхи түрүүшын неделинүүд ба һаранuудай туршада угаа ехэ амжалтануудые туйлаха арга советскэ засагта үгөө. Зүгөөр, илаһан пролетариат болбол капиталистическэ державануудай зүгһөө галзуу эсэргүүсэлтэ ба сэрэгэй добтолгонуудтай ушарха байха гэжэ Ленин Сталин хоёр һэргымжэлдэг һэн. Тиин харюу сохилто бэлэдхэхын тулада, Советскэ засагые бэхижүүлхын тулада дайн сэрэгые дүүргэхэ, дэлхэйн нэгэдэхи дайнһаа гараха хэрэгтэй байгаа. Тиимэһээ Октябрьска революциин илаһан түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, манай парти болбол эб найрамдалай түлөө эрид тэмсэл ябуулаа һэн. Советскэ правительство болбол үнэн зүб демократическа эб найрамдал тухай хэлсээнүүдые дары эхилхые дайлалдажа байгаа бүхы гүрэнүүдэй правительствонуудта ба тэдэнэй арадуудта дурадхаһан байна. Дайлалдажа байгаа империалистическэ гүрэнүүдэй —Англи ба Франциин правительствонууд болбол Советскэ правительствын энэ дурадхалые абахаһаа арсаа һэн. Тиихэдэнь Советскэ правительство өөрынгөө арадай дура зоригые бэелүүлэн, Германитай ба Австритай хэлсээнүүдые хэхээр шиидхэһэн байна. 1917 оной декабриин 5-да Брест-Литовскдо саг зуурын эбсэлгэ тухай хэлсээн баталагдаа һэн.

Германска империалистнууд хүшэр хүндэ условинуудые табиһан байгаа. Ажахын һандаралай оршон байдалда, дайнһаа ниитэдээ эсэжэ сусарһан ба фронтһоо манай сэрэгэй частьнуудай гаран ошожо байһан оршон байдалда, фронтын буруу һүрэн унажа байһан оршон байдалда эдэ хэлсээнүүд болоо һэн. Иимэ оршон байдалда дайниие үргэлжэлүүлхэ гээшэ залуу Советскэ республикада тон аюултай хэрэг болохо байгаа. Ами абаха һамбаа олохын тулада, советскэ засагые бэхижүүлхын ба оронoо дайсадһаа хамгаалжа шадаха шадабаритай шэнэ, Улаан Арми байгуулхын тулада залуу Советскэ республика эб найрамдалай хүндэ хүшэр эрилтэнүүдые хүлеэн абаха, германска империализмын урда сухариха баатай болоһон байна.

Эб найрамдалай условинуудай угаа хүндэ хүшэр байгаашье һаань, Ленин, Сталин хадаа эб найрамдал баталхые эрид шангаар эриһэн юм.

Бухы контрреволюционернүүд эб найрамдал баталха ябадалда эсэргүүсэн галзуу агитаци хэһэн байна. Тэдэниие Англиин, Франциин, США-гэй ба бусад оронуудай империалистнууд дэмжэжэ, немецкэ армиин хүсөөр советскэ засагые үгы хэхэ ба манай орониие өөһэдынгөө колони болгохо гэжэ һанаһан байгаа.

Троцкий ба Бухаринаар толгойлогдоһон «зүүнэй коммунистнууд» болбол гадаадын империалистнуудай ба дотоодын контрреволюциин союзнигуудынь мүн байжа, эб найрамдал баталха тухай хэлсээнүүдые али болохоор таһалдуулһан байха юм. Троцкий ба «зүүнэй коммунистнууд» дайниие үргэлжэлүүлхэ эрилтэ хэжэ, парти дотор галзуу шанга тэмсэл ябуулһан байна. Эб найрамдал баталха тушаа партиин ЦК-гэй үмэнэһөө эрилтэ хэһэн Ленин Сталин хоёрой сэхэ заабаринуудые харата муухайгаар эбдээд, Троцкий болбол эб найрамдал баталха ябадалые Брестдэ зориютаар таһалдуулха зуураа, Советскэ республика дайниие ябуулхагүй, армияа албанһаа табижа үргэлжэлһөөр байна гэжэ немецкэ булимтарагшадта нэгэн доро мэдүүлээ һэн. Тэрэнэйнь һүүлээр немецкэ сэрэгүүд добтолгодо ороһон юм. Советскэ республикада үхэлэй аюул тохёолдоо бэлэй. Социалистическэ Эсэгэ оронoо дайсанһаа хамгаалгада уряалһан парти ба Советскэ правительствын уряалаар, залуу Улаан Армиин шэнэ частьнууд түргөөр байгуулагдажа, 1918 оной февралиин 23-да Нарва ба Псков шадар немецкэ булимтарагшадта эрид хатуу сохилто үгөөд, Петроград тээшэ добтолжо ябаһан дайсанай добтолгонуудые зогсооһон байгаа.

Тэрэ үдэртөө — февралиин 23-да — партиин ЦК хадаа немецкэ командованиин табиһан түрүүшынхиһээ бүри хүндэ хүшэр шэнэ условинуудые хүлеэн абажа, эб найрамдалай договор баталха тухай шиидхэбэри гаргаһан байна. Гэбэшье, урбагшад Троцкий ба Бухарин энэ урбалтаараа хизаарлаагүй һэн. «Зүүнэй коммунистнуудай» бүлэг Брестскэ эб найрамдал һаатуулхын түлөө тэмсэһээр лэ байгаа. Энэ бүлэгые толгойлогшод болбол Троцкий ба «зүүнэй» эсерүүдтэй хамтаржа. Лениниие, Сталиниие, Свердловые арестовалха ба алаха, өөһэдынгөө контрреволюционно правительство байгуулха гэһэн нюуса заговор эмхидхэһэн юм.

Энэ хүндэ хүшэр үедэ парти болбол Ленин Сталин хоёрые тойрон ниитаар жагсаа һэн. Партиин VII съезд хадаа эб найрамдал баталха тухай асуудалаар ленинскэ резолюциие тон олонхи голосоор һайшаан абаад, Троцкиин ба «зүүнэй коммунистнуудай» урбалтын позициие буруушаан бута сохиһон байгаа.

Съезд болбол Советскэ правительствын гараа табиһан Брестскэ эб найрамдалые баталха шухала байһые мэдэрээд, энэ эб найрамдал хадаа империализмын добтолтор Советскэ республикада ами абаха һамбаа үгэнэ гэжэ тэмдэглэһэн байна. «...Өөһэдынгөө жаяг заршамые ба хүдэлмэришэд болон таряашадай жаяг заршамые дээшэлүүлхын тула, социалистическэ эсэгэ оронoо ами бэеэ хайралангүй хамгаалха ябадалда олониитые бэлэдхэхын тула, Улаан Арми эмхидхэхын тула, арад зониие бүгэдэниитын сэрэгэй һуралсалда һургахын тула эгээн эршэмтэй ба эрид шанга хэмжээнүүдые абаха ябадал» хадаа партиин гол зорилго мүн гэжэ VII съезд мэдэрээ һэн («ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс», Бурмонгиз, нюур 323).

Партиин VII съездын шиидхэбэри туйлай ехэ түүхэтэ удхашанартай байһан юм. Манай партиин сэсэн мэргэн ба холо харадаг стратегиин үльгэр жэшээ мүн гэжэ «...Брестскэ эб найрамдал баталһан ябадалые тоолоходо болоно, тэрэ хадаа саг шүүхэ, империализмын лагерьтахи тулалдаануудые ашаглаха, дайсанай хүсэнүүдые забхайруулжа бутаргаха, таряашадые өөһэдынгөө талада барижа байха ба Колчак болон Деникиндэ добтолон орохо ябадалые бэлэдхэхын тулада хүсэеэ арбидхан ехэдхэхэ арга партида олгоһон юм», — гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ (И. В. Сталин, том 6, нюур 160).

Брестскэ эб найрамдал баталһан ябадал болбол империалистнуудай ба троцкистско-бухаринска туһамаршадай түсэбүүдыень эбдээ, советскэ засагые абараа, тиин гадаадын интервентнүүдые ба дотоодын контрреволюциие манай арадай хүсэд дүүрэн илаха ябадалдань тон ехэ үүргэ дүүргээ.

VII съезд дээрэ мүн партиин нэрые һэлгэхэ ба партиин программые хубилгаха тухай шиидхэбэри абтаа һэн. Манай партиие коммунистическэ гэжэ нэрлэхые Ленин дурадхаһан байгаа, юуб гэхэдэ энэ нэрэнь коммунизм байгуулха гэһэн манай партиин уг зорилгодонь таарамжатай байһан юм. Гэхэ зуура манай парти саашадаа социал-демократическа гэжэ нэрлэгдэжэ шадахагүй байна гэжэ Ленин заагаа һэн, яахадааб гэхэдэ социал-демократическа гэгдэдэг партинуудай олонхинь хүдэлмэришэн ангида урбаһан ба социал-демократиин нэрыень гутааһан байгаа. VII съездһэ[…] манай парти Российска К[…] стическэ (большевигүүдэй[…]) гэжэ нэрлэгдэдэг болоо һ[…]

Партиин шэнэ програм[…] хёохын тулада Ленин б[…] түрүүтэй тусгаар комисс[…] дажа, Ленинэй зохёо[…] сктые партиин программ[…] һууринь болгон абаа бэл[…]

VII съездын хүдэлмэр[…] гол шухала стратегическ[…] нуудые, Эхэ оронойнгоо […] лөөе ба бэеэ даанхай […] хангаха зорилгонуудые […] хэ үедэ манай партиин […] сэн мэргэнээр шиидхэдэ[…] тодоор гэршэлнэ.

РКП(б)-гэй VII съезд[…] удхашанарынь юуб гэхэд[…] хадаа парти дотор хорг[…] һан дайсадые, «зүүнэй ко[…] нуудые» ба троцкистнууд[…] та сохиһон байна, тэрэ […] периалистическэ дайнһаа […] туйлаа, тэрэ хадаа эб […] лые, ами абаха һамбаа […] тэрэ хадаа партида Ула[…] эмхидхэхын тулада саг […] гоһон ба арадай ажахы[…] листическэ журам то[…] партиие уялгалһан […] («ВКП(б)-гэй түүхын Х[…] курс», Бурмонгиз, нюур 3[…]

Мүнөө, американо-англ[…] периалистнуудай зүгһөө […] орондо ба арадай де[…] оронуудта эсэргүүгээр а[…] хардалгата пропаганда […] ба шэнэ дай бэлэдхэжэ […] бүхы оронуудай араду[…] зорилгонь бүхы дэлхэй[…] найрамдал тогтоохын түл[…] мүн гэжэ элитэ болоно.

Ленин — Сталинай па[…] тэлбэрилүүлэгдэдэг эрхэ[…] дуратай советскэ арад […] онуудайхида адляар, мү[…] найрамдалай түлөө бүх[…] арадуудай тэмсэлые […] ябана.

П. Бар[…]

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совэдтэ

Прибайкальска аймагай леспромхозуудай хүдэлмэри тухай

1950—1951 онуудай модо бэлэд... намар-үбэлэй сезонно түсэ... Прибайкальска аймагай лес... хозуудай хэрэгээр дүүргэ... тухай асуудалые Мини... Совет hаяхан зүб... Тингээд, модо бэлэд... модо шэрэжэ абаа... тон хангалтагүй хэжэ Ми... Совет тэмдэглэбэ. леспромхоз hүүлэй модо бэлэдхэхэ сезонно... арайхан гэжэ 69 процент, модо шэрэжэ абаашаха... минии 57 процент... байгаа. Сэлэнгын шпа... модо бэлэдхэлээр 49 про... шэрэлгээр—40 процент, ... леспромхоз модо бэлэд... түсэбөө 48 процент, модо абаашалгаар—оройдоо 36 дүүргэhэн байна.

...хүндэ байдалда ...кальска аймагай леспром... хахадаа орооб гэхэдэ. тус ...хозууд модошодой хүдэл... зүбөөр эмхидхүүлжэ шадаа... механизмуудые ба мори унаае хангалтагүйгөөр хэрэглэнэ... республикын Министрнүүдэй тэмдэглэhэн байна. Жэшээлхэ... Итанцын леспромхоз модо ...удаар «КТ—12» гэжэ мар... трактортай юм. Тэдэ тэ... оройдоо хоёрыень ашаг... 31 автомашинын оронда ...18-ниинь модо шэрэлгэдэ... Нүүдэл дүрбэн электростан... хоёрынь хүдэлмэринэ. ...автомашинануудынь ...нуудынь ба нүүдэл элек... ...нуудынь бүтээсэ багатай... хангалтагүй гэжэ республи... правительство тэмдэглэhэн

Эдэ бүхы ехэхэн дутуу дундануудые хараба, мэдэжэ байбашье, ажалшадай депутадуудай Прибайкальска аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Подкорытов, Итанцын леспромхозой директор нүхэр Вставский ямаршье хэмжээ абаагүй байгаа, энээнэйнь түлөө БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет нүхэр Вставскида выговор сонсохобо.

Аймагай леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үчастково мастернүүдэй харюусалгые дээшэлүүлжэ, тэдэнэрээр модошодой хүдэлмэрие зүбөөр эмхидхүүлхын оронда, үүргыень доошолуулжа байдаг юм. Мастернүүдэй үгэhэн заабаринуудые hэлгэжэ, ондоо захирагдануудые үгэдэг ушарнууд олон үзэгдэнэ. Ушар иимэhээ Итанцын ба Прибайкальска леспромхозуудай ажахын, партийна ба профсоюзна хүтэлбэрилэгшэд үчастковые мастернүүдэй үүргые дээшэлүүлжэ, тэдэнэрээр дамжуулан кадрова хүдэлмэришэдэй болон колхозникууд-сезонникуудай бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллаха ябадалые түйлаха зэргэтэй гэжэ республикын правительство заааба.

Кяхтын, Торнин ба Иволгын аймагүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр нүхэд Большаков. Таюрский болон Бессонова гэгшэд модо бэлэдхэлэй ба шэрэжэ абаашалгада гараха хүнүүдээ колхозуудай эльгээхэ ябадал хангахаhаа гадна, тэдэнэрэй хүдэлмэрие зүбөөр эмхидхэжэ, модошодой дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэрииые шангадхахын тулада сезоной эсэс болотор байха харюусалгатай нюурнуудые томилхоор уялгалагдаа.

Шофёрнуудай мүрысөөн

...-Тарбагатайн леспромхо... ...ллектив стахановска hарын ...хойшо эрхим hайн ам... түйлаба. Модо бэлэдхэлэй ...түсэб дүүргэhэн эндэхи ...модо зөөлгын түсэбые ...түлөө бүхы хүсэеэ зан... байна. Энэ зорилгые бэе... шиидхэхы үүргэ дүүргэжэ ...зөөгшэд ба шофёрнүүдэй ...социалистическэ мүрысөөн ...үсэтэйгөөр дэлгэрбэ. Шофёр Андрахонов hүүлэй үдэр... ...ажалай бүтээсые ехээр ...ууээ. Хэрбээ энэ шофер ...hарада бүхы зөөжэ 479 ...тер модо зөөhэн байгаа hаа, ...бэлэ hарын эхилhэн мар...

тын түрүүшын хахадта аяар 496 кубометр модо зөөбэ.

Нүхэр Андрахоновтой мүрысэжэ, тэрэнэй түрүү дүй дуршалые халан абаhан шофёрнууд Аксёнов, Большешапов болон бусад модо зөөлгөөр сезонно түсэбөө дүүргүүтэйхэн ябана.

Мүн модо зөөлгэ ба таллуулга дээрэ ажаллагша сезонникуудые ажалай үндэр бүтээсын эрхим жэшээ харуулна. Заиграйн аймагай Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозhоо ерэhэн нүхэр Борисовай хүтэлбэрилдэг модо таллуулагшадай бригада өөhэдынгөө сезонно даалгабари 30 процентээр үлүүлэн дүүргэбэ.

Ажалай бүтээсэ дээшэлнэ

...низмын барилгануудта хэ... ...модо элбэг сэхээр үгэхэ, ...вождь Сталинда эльгээhэн ...соохи уялгануудаа дүүргэжэ ...үсэтэйгөөр Хандагайн лес... модошод hүдэлмэрини... ...байна. Стахановска hарын тү... хахадта болоhон мүрысөө... ...гөөр тус леспромхозой тэн... ...парк (техникын нүхэр Ас... түрүү hүури эзэлбэ.

Эндэхи тракторнууд сүүдхынгөө даалгабаринуудые 18 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, дирекциингээ болон парторганизациингаа дамжуулгын Улаан тугта хүртөө. Тиигэжэ шофернууд нүхэд Елькин, Рассадин болон бусад модо шэрэлгэ дээрэ хүдэлмэрилхэдөө, үдэрэйнгөө нормонуудые 133 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Б. Намжилон.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА ЭРХИМЭЭР БЭЛЭДХЭЕ!

Дутагдалнуудаа дары усадхаха

Хабарай тарилга үдэр ерэхэ бүри ойротожо байна. Энэ түйлай ехэ удхашапартай кампание амжалтатайгаар, агротехническэ болзор соо үнгэргэхэ зорилго республикын колхозуудай урда табигдана.

Заиграйн аймагай зарим колхозууд ба Ново-Брянска МТС хабарай тарилгада бэлэдхэлые муугээшээр ябуулна. Тельманай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Матвеев) хабарай тарилгые hайн бэлэдхэлтэйгээр эхилхэ гэжэ байна.

Энэ колхозой таряанажалай бригадын бригадир, Социалистическэ Ажалай Герой Серапион Кириллович Киселёв тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр эхилхэ, агротехническэ заабарие нариниар сахидаг дээрэhээ жэл бүхэндэ үндэр ургаса хуряана.

Мүнөө жэлдэ Тельманай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадынхид нёдондонойхиhоо бүри баян ургаса уруулха гэhэн большевистскэ зорилго урдаа табинхай. Тиин, плугууд, сеялкэнүүд, борнойнууд болон тоног зэмсэгүүдээ hайн шанартайгаар заhабарилжа бэлэн болгонхой. 12 тонно минеральна үтэгжүүлгэ хуралдаа абаа. Үрhэ сэбэрлэлгэ hайнаар ябуулагдана.

Карл Марксын нэрэмжэтэ тонсэхоргоhон колхозой партийна организаци тарилгада бэлэдхэлые саг болзор соонь дүүргэхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулна. Тэрэнэй ашаар эндэ 500 шахуу гектар талмай дээрэ саhан тогтөөгдөө. 60 центнер үнэhэн, 30 центнер шубуунай аргал суглуулагданхай. Мүн хүдөө ажахын машина зэбсэгүүд заhабарилагдажа дүүргэдэ.

Гэхэтэй хамта, аймагай олохон колхозууд тарилгада бэлэдхэлые хангалтагүйгөөр ябуулна. Мүнөө болотор олон колхозуудай үрhэ хүрэнгэнь сэбэрлэгдэжэ, тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй байhаар. «Заготзерногой» Заиграйн, Онохойн, Ново-Ильинскэ пунктнүүдтэ үрhэ сэбэрлэлгэ ба тэрэниие колхозуудтай андалдалга удаанаар ябуулагдана.

Доодо-Курбын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Дымбрылов) минии 140 центнер таряанай үрhэн хаагданхай. Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд эндэ оройдоошье бэелүүлэгдэдэггүй. Мүнөө болотор плугуудай заhабарилгашье дүүргэгдээдүй. Калининай нэрэмжэтэ колхозой правлени тарилгада бэлэдхэлые бүришье хангалтагүйгөөр ябуулна. Эндэ таряанай үрhэнhөө байха хартаабхын үрhэн оройдоо 25 процент бэлэдхэгдэнхэй. Поли дээрэ 5000 шарга нэг шэбхэ гаргахын оронда минии 1300 шарга гэргаа.

Хабарай тарилгын эхилтэр богонихон саг үлөө. Тиимэhээ, Заиграйн аймагай колхозууд ба МТС-үүд гэлэлээ ойрын үдэрнүүдтэ усадхаха ёhотой.

Б. Дашиев.

Бунеевэй үүсхэлые дэмжэнэб

Социалистическэ Ажалай Герой Иван Бунеевэй үүсхэлые халуунаар дэмжэнэб. Мүнөө жэлдэ «Победа» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, АТЗ трактораараа сезон соо 600 гектар газар оронда 900 гектар газар (зөөлэн хахалалгада орулан) элдүүрилхэ, hара бүхэндэ 3 үдэрынь амаhан (180 кгр.) горючи ба заhабари дээрэ гаргашалагдахаар хараалагдаhан гүрэнэй мүнгэнэй 20 процентые алмаха, часовой графигаар хүдэлмэрилхэ, өөрынгөө элдүүрилhэн поли дээрэ гектар бүрини 15 центнер таряа хуряаха ябадал хаалгаха уялга абанаб.

Иимэ ургаса түйлахын тулада бүхы полевой хүдэлмэринүүдые агротехническэ hайн болзорто үндэр шанартайгаар үнгэргэхэ, тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгэ болон агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды түсэбэй ёhоор дүүргэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ байнаб.

Г. Бессонов — Кыренэй МТС-эй № 2 тракторна бригадын тракторист.

Иманальцинада хабарай полевой хүдэлмэринүүд үдэр үнгэрхэ тудам улам үргэнөөр дэлгэрнэ. Мүнөө олон колхозууд намарай парай борнойлгые дүүргэжэ, хабарай ороhото культурануудай тарилга хэжэ байна. Мүнөө жэлэй хабарай тарилгада эхэшэрнүүдэй олон трактора бригаданууд ажаллажа, стахановска ажалай үндэр жэшээ харуулна. Суворовско МТС-эй Г. Сплаева тай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада Суворовско районой Кутузовай нэрэмжэтэ томохоргоhон колхоздо намарай парай борнойлгые дүүргэжэ, хабарай шэнинсын тарилга эхилээ. Зураг дээрэ: тус бригадын бригадир, комсомолка Г. Сплаева Кутузовай нэрэмжэтэ колхоздо тарилгын шанар шалгажа байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Ажалшадай бэшэгүүдhээ

Хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ

Закаменай аймагай центртэхи столоводо арюг сэбэр сахигданагүй. Жэшээлхэдэ, тэндэхи хүдэлмэрилэгшэд эдеэлхээ орохон зондо угаагдаагүй амhарта соо эдеэ хэжэ үгэдэг байна. Столоводо орогшодой эрилтые түргэнөөр ба культурнаар хангаха хэрэгтэ зохихо анхарал табигданагүй. Орогшод эдеэлхын тулада тон удаан хүлеэжэ hуудаг байна. Столовын официантканууд эдеэлхээ ерэhэн хүнүүдтэ хэрээгы шэрүүнээр хандана.

Мүн тус аймагай пекарни шанар муутай, түүхэй хилээмэ барижа гаргана. Тэдэ, түүхэйшье хилээмээ аймагай центрын ажалшадые хүсэдөөр хангажа шаданагүй. Урдань хилээмэн хоёр магазинда худалдагдадаг байhан аад, мартын 1-hээ хойшо нэгэ магазинда оройдоо хоёрхон часай турша соо худалдагдадаг болоошоо. Тиимэhээ зарим ажалшад хилээмэ абажа үрдингүй үлдэшэнэ. Аймпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэд, тэдэнэй танилнууд хилээмэ сэхэ пекарниhаа абадаг болошонхой.

Аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд ажалшадай эрилтэдэ хайша хэрэгээр хандана гэжэ энэ баримтануд харуулна.

Энэ хэзээ гуримшуулагдаха юм?

Иркутск, Наушки станцинуудай хоорондо ябадаг №№ 51 ба 52 пассажирска поездууд томо томо станцинуудай, МТС, колхозуудай, hуурин газарнуудай ба бусад хэдэн олон тосхонуудай дэргэдэ зогсодог байна. Энэнь пассажирнуудта ехэ hайн услови олгоно.

Тингэбэшье, тус вагонуудта ябадаг кондукторнууд, илангаяа проводнигуудай олонхинь поездынгоо ямар станцида хэды саг соо зогсохынь мэдэхэгүйhөө гадна, эдэ тосхонуудай хаанашье байдагыень мэдэнэгүй. Тиимэhээ, олонхи пассажирнууд, түбхын түрүүндэ, онлоо область ба городуудhаа ерэhэн пассажирнууд бууха газараа заалгажа абахын тулада, бүхы вагонуудай пассажирнуудhаа асуужа ябаха баатай болоно.

Жэшээнь, hаяхан Иркутскhаа ерэhэн хэдэн пассажирнууд поездын тоггодог «Мурино» гэжэ газарые мэдэхэгүй байhан тулада, удаадахи станци хүрэтэр алгад ошожо, дэмы сагаа гээhэн байна. Ушар иимэhээ энэ нормальна бэшэ байдалые ойрын үдэртэ гуримшуулха хэрэгтэй.

Н. Рычков.

Физкультурнигуудай эрилтые хангангүй

Закаменай аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельдэ «Колхозник» гэжэ hайндурашай спортивна общество эмхидхэгдээ. Тус обществын гэшүүд болоржо 26 хүн орохон байна.

Зүгөөр, тэдэндэ хэрэгтэй спортивна хэрэгсэлнүүд ютагай магазинуудаар тон хомор. Аймпотребсоюз колхозникуудай энэ эрилтые хангаха бээгэ гэжэ найдагдана.

Б. Ванчиков.

Тобшо сигналнууд

◆ **Кяхтада hурагшадай хэрэгсэлнүүд үгы.** Роскниготоргын Бурят-Монголой отделениин Кяхта городой номой магазинда (даагшань нүхэр Б. Дагбаев) hурагшадай хэрэгсэлнүүд — транспортир, циркуль, треугольник ба бусад үгы. Мүн городой бусадшье магазинуудта hурагшадай хэрэгсэлнүүд хомор. hурагшадай хэрэгсэлнүүд Кяхта городой номой магазинда хэзээ бии болохо юм?

В. Жигжитов.

◆ **Хаалтатай байдаг уншалгын байшан.** Кяхтын аймагай Большелугска сомоной Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой уншалгын байшан январиин 1-нээ хойшо ходоо хаалтатай байдаг. Уншалгын байшангые даагша нүхэр Г. Р. Ганжурова хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Энэ жэлэй эхинhээ хойшо уншалгын байшангай совет нэгэшье сугларaагүй.

М. Цыбиктарова.

◆ **Хэзээ клубтай болохобибди.** Бичурын аймагай Харланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Т. Гармаев) аяар 1949 ондо клубай байшан барижа эхилhэн аад, мүнөө хүрэтэр дүүргэдэгүй. Тиин колхозой правлени ба партийна организаци клубтай болохобди гэжэ колхозникуудай хамтын суглаан дээрэ найдуулhан аад, хэлэhэн үгэеэ хүрэнэгүй.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэhэнэй hүүлээр

Хэмжээ абтаба

Манай газетын январиин 7-ной номерто «Харюусалгагүйгөөр хандана» гэhэн гаршагтай статья толилогдоhон байгаа.

Статья соо «Бурстройтрестын» комсомольско организаци комсомолецуудай ба союзнайшье залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй гэжэ хэлэгдэжэ hэн.

Энэ статья тэндэ комсомольско суглаан дээрэ зүбшэн хэлэлгэдэхэ гэхэhээ гадна, «Бурстройтрестын» комсомольско организациин хүдэлмэрие hайжаруулха хэмжээнүүдые ВЛКСМ-эй городской комитет абаhан байна.

Өөрынгөө хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандаhанай түлөө комсомольско организациин секретарь нүхэр Каменщикова тушаалhаа сүлөөлэгдэhэн байна. Тус организациин комсомолецуудай тоосоотонгуулгын суглаан дээрэ комсомольско организациин комитедэй состав шэнээр hунгагдаа.

Комсомольско организациин хүдэлмэри мүнөө hайжаржа байна. Эндэхи улаан булан уран гоёор шэмэгдэв. Тэндэ библиотека, стол дээрэхи наадануд ба патефон бии болгогдоо гэжэ ВЛКСМ-эй Улан-Удын горкомой секретарь манай редакцида мэдээсэбэ.

„Хорини аймагта спортивна хэрэгсэлнүүд хомор"

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын февралиин 3-най номерто толилогдоhон юм.

Энэ бэшэг соо дурсагдаhан баримтанууд тодоржо, түсхай хэмжээнүүд абтаhан байна.

Хорини аймагай гүйсэдкомой худалдаа наймаанай таhагые даагша нүхэр Аксиментовэй мэдээсэhэнэй ёhоор санаанууд худалдаанда гаргагдаа. Аймсоведэй гүйсэдкомой физкультура ба спортын комитедэй захилаар спортивна бусад хэрэгсэлнүүдые асарха хэмжээ абтаа.

СЕЛЬКОРНУУДАЙ МАТЕРИАЛААР ХЭМЖЭЭ АБТАБА

«Хэлэhэн үгэдөө хүрэнэгүй» гэhэн гаршагтай бэшэг «Б. М. Үнэн» газетын редакцида ороо hэн. Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай газар дээрэ байhан Галтай, Хонхолой горхонуудай хүүргэнүүд эбдэрээ гэжэ селькор мэдээсэhэн байна.

Тус бэшэг соо хэлэгдэhэн баримтанууды шалгаад, хэмжээ абахынь тулада аймшадай депутадуудай Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдкомдо эльгээгдээ hэн. Тиин бэшэг соо хэлэгдэhэн баримтануд бултадаа тодороо гэжэ тэндэhээ редакцида мэдээсээ.

Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдком 1951 оной апрелиин 1 хүрэтэр дурсагдаhан хүүргэнүүдые заhабарилжа дүүргэхыень аймагай харгы замай таhагта, бүтайн сельсоведтэ ба Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай правленинүүдтэ дурадхаhан байна.

* * *

«Агротехникын аша туhа түхай» гэhэн бэшэг манай редакцида Кударын аймагhаа ороhон юм. Энэ бэшэг соо тус аймагай колхозуудта үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд хангалтагүйгөөр эрхилэгдэжэ, байна гэжэ тэмдэглэгдэhэн байгаа.

Аймагай хүдөө ажахын таhагай главна агроном нүхэр Прокопьев ба агроном Чекин гэгшэд энэ шухала хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаhанhаа шалгагдалжа, аймагай агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды түсэб таhалдаха түйлда хүрэhэн байна.

Ажалшадай депутадуудай Кударын аймсоведэй гүйсэдкомой мэдээсэhэнэй ёhоор, агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды түсэбэй дүүргэлтые хангаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаа. Аймагай гүйсэдкомдо болбол аймагай хүдөө ажахын таhагай мэргэжэлтэд нүхэд Прокопьев ба Чекин гэгшэдтэ хэмжээ абтаба.

Леспромхозуудай ОРС-нуудай хүдэлмэрие hайжаруулха

...модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезон... ...түсэбөө мартын 25 хүрэтэр ...эзэ, сезоной дүүргэтэр түсэб... ...тугүр 193 мянган кубометр ...модо бэлдэхэхэ ба 137 ...кубометр модо зөөхэ» гэжэ ...вождьнигоо үмэнэ абаhан ...уялгануудаа нэрэ... ...гөөр дүүргэхын түлөө ...модошод бүхы хүсэ... ...ажаллажа байна. ...СССР-эй ой модоной ...Министерствын ...ОРС-нууд модо ...ба шэрэлгэдэ ябадаг ...хүдэлмэришэдэй болон ...сезонникуудай мате... ...хангалтые hайжаруул... ...зохихо хэмжээ абаха ...Тэдэ, энэ үүргэе олонхи ...тон хангалтагүйгөөр ...Зарим ОРС-нуудай магазинууд түрүүшын хэрэгсэлнүүдээр байдаггүй ушар... ...Байкальска леспромхозой дэргэдэхи ОРС-ын магазинуудта крупа, макароно зүйл, мяха, хүнгэн сэнтэй наадаа худалдагдаггүй байна. Эрийскэ леспромхозой магазинуудта ороходо зүйлнүүд, холодец, загаса мэтын продуктнууд байдаг. Тиихэдэ, Хорини леспромхозой ОРС-ын магазинуудай хүдэлмэрилхэ модошодой эрилтэ хараадаа абанагүй. Тиимэ.

hээ, эндэхи магазинуудта аяар 1500 мянган түхэриэгэй гүйсэгүй эд товарнууд дэмы хэбтэнэ.

Тус ОРС-ын магазинуудта селёдко, омуль, сай гэхэ мэтэнүүд элбэг сэхээр абаашагдабашье, мяхан, тоhон оройдоошье худалдагданагүй. Тэндэ хилээмэн тон муу шанартайгаар баригдана. Зунхаре гэжэ посёлого байдаг пекарнин пеэшэн эбдэрэшэнхэй. Тэдэ, ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд тэрэнээнэ заhаха талаар ямаршье хэмжээ абанагүй.

Шулуутайн леспромхозой магазинуудта керосин, мылэ гэхэ мэтэнэй эд бараанууд ехэ дутамагаар худалдагдана. Тиихэдэ модошодто хэрэгтэй эд бараануудые саг соонь центральна базадаа абаашалгүй, тэдээнээ удаан саг соо тэндэнь даража байhан баримтанууд hүүлэй шалгалтаар элирүүлэгдээ.

Модо бэлэдхэлээр ба шэрэлгээр эгээн хойно шэргэдэжэ, стахановска hара соо хэгдэхэ хүдэлмэриэдэ hаад тойбо татажа байhан Сэлэнгын леспромхозой дэргэдэхи ОРС-ын магазинууд тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Тус ОРС-ын магазинуудта дабха, зуруул, мылэ, сай, суб-продуктнуудай зүйлнүүдые худалдалга ходоро таhалдуулагдадаг байха юм. Энэ оной январь hара соо «Аршан» гэжэ участогай магазинуудта магазил түлөө залhагүй дээрэhээ болохо хилээмэн таhалдаhан байгаа. Ой тайга соо байгаад, түлеэгээр таhалдаха гээшэнь тон гайхалтай.

Энэ ОРС-ын столовонуудта ороходо үбэлэй үедэ тон хүйтэн, стол, сулнуудынь шорой тооhондо дарагдашоод байдаг. Эдеэ хоолой зүйлнүүдые эндэ амтагүйгөөр, ехэ hаланаар бэлэдхэдэг болошоо.

Тэдэ, эдэ бүхые мэдэжэ байбашье hаа, УРС-ын ба ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд ямаршье хэмжээ абанагүй. Тиихэдэ, холын участогуудта хүдэлмэрилдэг модошодой дунда нүүдэл худалдаа наймаа оройдоошье эмхидхэгдэнэгүй. Овощ, хартаабха гэхэ мэтын хүнэгэн сэнтэй продуктнуудые УРС-ын мэдэлэй нэгшье ОРС-нууд эмхидхэнэгүй. Тиимэhээ модошод-колхозникууд эдэ зүйлнүүдые үнэтэй сэнгээр рынок дээрэhээ худалдан абаха баатай болоно. Зүгөөр, леспромхозуудай ОРС-нууд энэ жэлдэ овощь болон хартаабха сэхээр худалдаха дүүрэн аргатай байна. Юуб гэхэдэ, энэ зүйлнүүдые худалдан абахаhаа гадна, үнгэрэгшэ жэлдэ овощни үндэр баян ургаса хуряажа абаhан байгаа.

Минлесэй мэдэлэй УРС-ын болон тэрэнэй ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд март hарые стахановска hара гэжэ соносхоhон республикын правительство ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой зорилгоо өөhэдтөө ёhотой большевистскэ тобшолол хээгүй гэжэ энэ баримтанууд элээр гэршэлнэ. Зарим ОРС-нууд финансова талаараа түнэзгы таhалдалда орошоод, түсэбэй ёhоор эд бараа худалдан абаха аргагүйдэнэ.

Стахановска hара соносхохо тухай тоггоол соогоо БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба партиин обкомой бюро болбол модо бэлэдхэлдэ ба шэрэлгэдэ ябадаг кадровые хүдэлмэришэдые болон колхозникууд-сезонникуудые промышленна эд бараагаар ба эдеэ хоолой продуктнуудаар таhалгараагүй хангажа байхыень УРС-ын начальник нүхэр Крюковые болон ОРС-нуудай начальникуудые уялгалhан байгаа. Ушар иимэhээ, УРС-ын ба ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд тус тоггоол соохи заабаринуудые энэ гэhэнээ дүүргэхын түлөө эрид шууд хэмжээнүүдые абаха үүргэтэй.

Гадна, ОРС-нуудай хүтэлбэрилэгшэд худалдаа наймаа эрхилхэ талаар баян дүй дуршалтай болоhон магазинуудай даагшанарай ба продавецуудай дүй дуршалые байгалын шалгабар болгохо, гүрэнэй мүнгэ зөөриие үрэншэдэл ба худалдаан абагшадые алибалохоор мэхэлдэг жулигуудтай хатуу шангаар тэмсэхэ ёhотой.

В. Танхаев, БМАССР-эй худалдаа наймаанай Министр.

„Юманите" газетын шан абаха 14-дэхи кросс

Советскэ спортсменүүдэй илалта

ПАРИЖ, мартын 18. (ТАСС). Жэл бүриин хабар болодог ажалша залуушуулай спортивна һайндэр—«Юманите» газетын шан абаха кросс мүнөөдэр Парижда Венскэ модондохи ипподром дээрэ болобо. «Юманите» газетын шан абаха мүнөөнэй 14-дэхи кроссто советскэ хүнгэн атледуудай — урилдаашадай команданууд хабаадаа.

Тус кросс олон хүнэй урилдаагаар үглөөгүүр эхилбэ, тэрээндэ тус ороной бүхы районуудай француузска 5100 урилдаашад хабаадаа. Үдын һүүлээр урилдаанууд боложо тэрээндэ француузска, мүн гадаадын урилдаашад, тэрэ тоодо Советскэ Союзай, Венгриин, Румыниин, Чехословакиин, Италиин команданууд хабаадаа.

«Юманите» газетын директор Марсель Кашен үгэ хэлэжэ, урилдаашадай уласхоорондын мүрысөөе нээбэ. Республикын Соведэй гэшүүн Жорж Марран спортсменүүдые амаршалаа.

2000 метртэ болоһон эхэнэрнүүдэй урилдаанда советскэ спортсменкэнүүд эрхим дүнгүүдые харуулаа. Тус дистанциие 7 минута 20 секунда соо гүйжэ гараһан Босенко, Зайцева гэгшэд нэгэдэхи һуури эзэлбэ 7 минута 25 секунда соо гүйһэн Овсянникова хоёрдохи һуури эзэлээ Эрэшүүлэй командануудай 10 километрын урилдаанда советскэ спортсменүүд нэгэдэхи, хоёрдохи ба гурбадахи һууринуудые эзэлбэ.

Хитад-советскэ мүнхэ хани барисаанай туг

ПЕКИН, мартын 20. (ТАСС). Үнгэрһэн жэлдэ советскэ ба Хитадай киногой хүдэлмэрилэгшэдэй хамтадаа байгуулһан «Хитад арадай илалта» ба «Сүлөөлэгдэһэн Хитад» гэжэ кинокартинануудай түлөө Хитадай киногой бүлэг хүдэлмэрилэгшэдтэ Сталинска шангуудые олгохо тухай мэдээсэлые Хитадай бүхы газетэнүүд мүнөөдэр толилбо.

Композитор Хэ Ши-дэ шагнагдагшадай ниитэ һаналые мэдүүлэн иигэжэ хэлэбэ:

—Хитадай киногой бүлэг хүдэлмэрилэгшэдтэ Сталинска шангуудые олголго хадаа манай ахадүү арадуудай хоорондохи эгээн гүнзэгы ба эгээн үнэн хани барисаанай үшөө ехээр бэхижэһэн тухай гэршэлнэ.

Советскэ кинохүдэлмэрилэгшэдтэй сугтаа хүдэлмэрилһэн ябадал хадаа манай хэн бүхэнэй творчестводохи шухала шата болоно. Демократическа шэнэ Хитад тухай фильмнүүдые байгуулха талаар Сталинай ба Мао Цзе-дунай даалгабари дүүргэжэ байнабди гэһэн мэдэрэл бидэнэртэ творческо зориг, ехэ харюусалгын мэдэрэл түрүүлһэн байна.

«Хитад арадай илалта» ба «Сүлөөлэгдэһэн Хитад» гэжэ кинокартинанууд хитад-советскэ мүнхэ хани барисаанай туг мүн гэжэ Хитадай киногой хүдэлмэрилэгшэд бидэнэр бүгэдээрээ тоолонобди. Сталинска шангуудые бидэнэртэ олгоһон ябадалда бидэнэр революционно интернационализмын үндэр жэшээе ба хүнүүд тухай Сталинска анхаралые харанабди.

«Минии наһандахи энэ эгээн үндэр шагнал, Сталинска шан хадаа Мао Цзе-дунаар хүмүүжүүлэгдэһэн, Арадай-сүлөөлэлгын армиин зэргэнүүдтэ ургаһан залуу коммунист намда саг үргэлжын омогорхолой ба зоригжолой булаг болоо», гэжэ кинооператор Хо Юй-шэнь мэдүүлбэ.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ!

Итальянска залуушуул эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ

РИМ, мартын 19 (ТАСС). Үсэгэлдэр Италиин демократическа залуушуул «Дайнда эсэргүү залуушуулай тэмсэлэй» ниитэ итальянска үдэр эмхидхэбэ. Энэ үдэр болоһон залуушуулай үргэн митингнүүд хадаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй берлинскэ сессиин шиидхэбэринүүдые дэлгэрүүлхэ ябадалда зорюулагдаа.

Миланда болоһон митинг дээрэ ажалай итальянска Бүгэдэниитын конфедерациин (ВИКТ) секретарь Фернандо Санти үгэ хэлэжэ, табан державануудай хоорондо эб найрамдалай Пакт баталха ябадал эрихыень залуушуулые уряалаа. Залуушуулай митингнүүд Рим, Флоренци, Моден, Пиза, Неаполь ба тус ороной бусад городуудта болобо.

Түбэдүүд хитадай арадай Центральна правительствые бүрин дэмжэнэ

ПЕКИН, мартын 20. (ТАСС). Сининдэхи (Цинхай провинциин столица) Губон сүмын ехэ лама Сяжунгабу гэгшэ үсэгэлдэр түрүүлэгшэ Мао Цзе-дунтай, главнокомандалагша Чжу Дэтэй ба премьер Чжоу Энь-лайтай уулзаа гэжэ Синьхуа агентство дамжуулча. Тушаалаараа Панчен-ламын удаадахи нюур болохо ехэ лама амаршалгын үгэ хэлэжэ, иигэжэ мэдүүлбэ:

«Түбэдүүд бидэнэр юрэнхы программа соо хараалагдаһан национальна политикые, мүн Мао Цзе-дунай ба арадай Центральна правительствын толотомо хүтэлбэриие үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэбди. Бидэнэр Хитадай элдэб янзын национальностьнуудтай нигта харилсаа байгуулхые ба американска империалистнуудай агрессивнэ хүсэнүүдтэ эрид эсэргүүсэлтэ хэхые хүсэнэбди. Америкэдэ эсэргүүсэхэ ба Кореядэ туһаламжа үзүүлхэ хүдэлөөе саашадаашье шангадхахабди. Тибет ба Тайваниие сүлөөлхын тула эсэстээ хүрэтэр тэмсэхэбди».

Промышленна товарнуудай карточна системэ Болгарида болюулагдаа

СОФИЯ, мартын 20. (ТАСС). Промышленна товарнуудай карточна системэ болюулха, гүрэнэй единэ сэнгүүдээр товарнуудые сүлөөтэйгөөр худалдаха тухай ба хүдэлмэришэдэй болон албахаагшадай салин хүлһэ дээшэлүүлхэ тухай министрнүүдэй Соведэй ба Болгарска коммунистическэ партиин ЦК-гэй тогтоол мүнөөдэр толилогдоо.

Министрнүүдэй Соведэй ба БКП-гэй ЦК болбол мүнөө байгаа коммерческэ сэнгүүдые 10-һаа 45 процент хүрэтэр химдаруулан, промышленна товарнуудта гүрэнэй розничнэ единэ сэнгүүдые тогтооно. Хлопчатобумажна бүдүүдэй сэнгүүд дунда зэргээр 25 процент, нооһон бүдүүдэй—20 процент, торгон бүдүүдэй—22 процент гэхэ мэтээр химдаруулагдаа. Хлопчатобумажна бүдөөр оёһон бэлэн хубсаһанай сэнгүүд дунда зэргээр—22 процент, торгон бүдөөр оёһон хубсаһан—20 процент, нооһон бүдөөр оёһон хубсаһан—20 процент, арһан гутал—30 процент, резиновэ гутал—45 процент гэхэ мэтээр химдараа.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, мартын 20 (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратанай отрядуудтай хамтадаа ябажа, дайсанда эсэргүү хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһэн ба тэрэнэй амиды хүсэндэ болон техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулһан байна гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мартын 20-до мэдээсэбэ.

Сеульска шэглэлдэ дайсанай 10 самолёт буудагдан унагаагдаба.

ПХЕНЬЯН, мартын 21. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай хамтадаа ябажа, дайсанай амиды хүсэндэ ба техникэдэ хүшэр хүндэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулан, шэрүүн шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мартын 21-дэ мэдээсэбэ.

АРАДУУД ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛЭЭ ШАНГАДХАНА

(„Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө" газетын хуудаһануудта)

«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө» газетын ээлжээтэ, 8 (20)-дохи номер Бухарестдэ хэблэгдэн гараа.

«Правдын» корреспонденттэй нүхэр Сталинай хэһэн хөөрэлдөөн. «Арадуудай эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлэй программа» гэһэн гүрүү бэшэг тус газетын нэгэдэхи нюурта толилогдобо «Правдын» корреспонденттэй хэһэн хөөрэлдөөн соогоо нүхэр Сталин бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалхын түлөө тэмсэлэй бодото, тодорхой программа зохёогоо гэжэ түрүү бэшэг дотороо газетэ бэшэнэ Бүхы оронуудтахи олон миллион хүнүүдэй сэдьхэл хүдэлгэһэн ба бүхы хүн түрэлтэнэй ажабайдалай интересүүдтэ хамаарһан асуудалнуудта нүхэр Сталин харюусаһан байна. СССР-эй эб найрамдалда дуратай политикада эсэргүү империалистическэ худал хуурмаг, галзуу пропаганда балшыса элирүүлэгдээ. Америкын Холбоото Штадуудай зонхилогшо нюурнуудай эмхидхэжэ байгаа дэлхэйн шэнэ дайнда арадуудые мэхэлэн оруулхалань империалистическэ агрессорнүүдтэ туһалха бугар аашанууд элирүүлэгдээ.

Нүхэр Сталин дэлхэй дээрэхи хүдэлмэришэн, таряашан бүхэндэ, үнэн сэдьхэлтэ хүн бүхэндэ ойлгосотой, гениальна сэсэн ба тодорхой харюуе мүнөөнэй уласхоорондын байдалай гол асуудалнуудта үгэһэн байна.

«...Илалта туйлаха тодо зам хараалаад, нүхэр Сталин,—гэжэ газетэ тэмдэглэнэ,—эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй гарта хүсэтэ зэбсэг үгөө «Правдын корреспонденттэй хэһэн нүхэр Сталинай хөөрэлдөөн бүхы оронуудтахи оломиллион арадуудые зоригжуулһан, эб найрамдал ба аюулгүй байдалые үнэтэйдэ тоолодог хүн бүхэнэй зүрхэндэ халуун дэмжэлгэ олоһон байна».

Французска коммунистическэ партиин секретарь **Жак Дюкло** «Баруун Германиие дахин зэбсэглэлгэдэ эсэргүү тэмсэл ба французска компартиин зорилгонууд» гэһэн статья соогоо иигэжэ бэшэнэ: «американска дай үүдхэгшэд ба уласхоорондын бүхы реакци, мүн французска империалистнууд хадаа СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта эсэргүү дай үүдхэхэ плацдарм болгон Баруун Германиие ашаглаха һанаатай. Тэдэнэр атлантическа коалицида, мүн Европодохи демократиин ба эб найрамдалай хүсэнүүдые дараха ябадалда Баруун Германи шухала үүргэ бэелүүлхэ гэжэ тоолоно.

Эдэ условинуудта «вермахтые» һэргээн бодхоолгодо эсэргүү бүгэдэарадай асуулта амжалтатайгаар үнгэргэлгэ, — гэжэ Дюкло бэшэнэ,—шухалын шухала проблемэ мүн. Мүнөөнэй оршон байдалда энэ кампани болбол дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлые ехээр дэлгэрүүлхын тулада бидэнэрэй хам оролсохо звено болоод байна. Баруун Германиие дахин зэбсэглэлгэдэ эсэргүү бюллетеньнүүдтэ олон миллион хүнүүдээр гар табюулха шухала. Эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөе улам эридээр эдэбхижэрүүлхэ шухала байна Энэ кампанида эб найрамдалай тала баригшад хадаа Стокгольмско Уряада гар табилгаһаа улам ехэ амжалта туйлаха ёһотой Энээндэ туһалхын тулада, французска коммунистнууд Советскэ Союз ба Германска Демократическа Республика тухай американизированнэ пропагандаар тараагдаһан худал зүйлые буруушаан, ойлгуулламжын үргэн кампани дэлгэрүүлхэ байна. Тусгаарлабал, тэдэнэр предприятинууд дээрэ, кварталнуудта, гэр байрануудта, деревнинүүдтэ арадай олон тоото дискуссионно суглаануудые үнгэргэлгэдэ туһаламжа үзүүлхэ юм».

США-гэй Коммунистическэ партиин Национальна комитедэй секретарь **Гэс Холл** Национальна комитедэй түрүүлэгшэ Уильям З. Фостерой 70 наһанай ойдо зорюулжа «Американска хүдэлмэришэн ангиин элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэ» гэһэн статья бэшэбэ. Американска хүдэлмэришэн ангиин үмэнэ Фостерой байгуулһан габьяануудые харуулха зуураа, Гэс Холл болбол США-гэй Коммунистическэ партиин политикын ба эб найрамдал тухай асуудал тушаа тэрэнэй үзэл бодолой гол зарим шэнжэнүүдые тобшолон харуулаа.

«Эб найрамдал дайшалагдан абтажа болохо юм гэжэ бидэнэр батаар этигэнэбди,—гэжэ Гэс Холл бэшэнэ.— Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагериин хүсэнүүдэй ургажа, мүн американска империалистнуудаар толгойлогдоһон дайнай лагериин һуларан муудажа, зүрилдөөнүүдэйнь шангадажа ба ургажа байһанай шалтагаанаар, дэлхэйн гурбадахи дай үүдхэхэ түсэбүүд эбдэгдэжэ болохо юм. Гэбэшье, энэ зорилгын түлөө тэмсэл соо США-гэй хүдэлмэришэн анги ба арад бидэнэртэ тусхай, айхабтар ехэ харюусалга тохогдоно. Бидэнэр тон ойрын үедэ эб найрамдалай үргэн олониитын фронт байгуулха ябадалда асарха зам олохо ёһотойбди. Эб найрамдал хамгаалха талаар американска арадай хэжэ байгаа хүдэлөөнэй мүнөө үеын дэбжэлтэ зүбөөр хүтэлбэрилэгдөө һаа, эб найрамдалай тиимэ фронт байгуулгада асарха байна. Энэ дэбжэлтэ болбол тэрэшэлэн мүнөө байгаа хоёрпартийна системые үгы болголгодо туһалха, хүсэнүүдые политическэ ёһоор шэнээр хубаарилан табиха, антимонополистическэ парти байгуулхын түлөө шэнэ хүдэлөөе үүдхэхэ байна. 1952 ондо болохо һунгалтанууд дээрэ дулдыдангибэшэ кандидадуудые эб найрамдалай фронтһоо табилга хадаа энээнэй түрүүшын алхам болохо юм. Эб найрамдалай иимэ эмхитэй фронтын бии болгогдоогүй сагта, эб найрамдалда дуратай американска арад болбол тафтнуудай, губернуудай ба кеннединүүдэй демагогиин плендэ байха аюулаар занагдана».

США-гэй компарти американска залуушуулые милитаризацилгада эсэргүү, негритянска арад тушаа зэрлиг муухай, хүнбусын ба жэгшүүритэ политика зогсоохын түлөө, атомна бомбо хорихын түлөө, ООН-ниие эб найрамдалай зэбсэг болгохын түлөө, Кореяһаа ба Тайван аралһаа американска сэрэгүүдые гаргахын түлөө, Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида хитад арадые түлөөлхэ хуулита эрхые Хитадай Арадай Республикын Арадай правительствода олгохын түлөө, Хитадтай эб найрамдалай хани харилсаануудые байгуулхын түлөө тэмсэнэ гэжэ Гэс Холл бэшэнэ. США-дахи терророй ба фашизацилгын условинуудта американска империализмда эсэргүү, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа американска коммунистнуудай тодорхой программань иимэ байна.

«Үхэл ба һандаралгаһаа хэн баяжанаб» гэһэн **Альберт Норденой** һонин статьяе газетэ толилоо. Статья хадаа американска монополистнуудые элирүүлэн харуулһан олон тоото баримтануудтай байна. Июнь һарада дүүрэхэ ёһотой бюджетнэ энэ жэлдэ, американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэрэглэмжэдэ түрүүшээр 13,3 миллиард доллар үгтэһэн байгаа. Кореядэ дайнай эхилһэнэй һүүлээр удангүй Трумэн үшөө 11,7 миллиард доллар һомолхо, мүн 1950 оной декабрьда үшөө 16,8 миллиард доллар һомолхо гэһэн захиралта үгөө. 8—10 миллиард доллар һомолхо гэһэн эрилтэнүүдэй дахин ороһон ушарһаа, США-дэ энэ жэлдэ сэрэгэй зорилгонуудта үнгэрһэн бүхы табан жэлэйхиһээ ехэ мүнгэ гаргашалагдаха болоно. 1951—1952 онуудай бюджетнэ жэлдэ Трумэн сэрэгэй зорилгодо 71 миллиард доллар гү, али бүхы бюджедэй 74 процентые һомолхо гэһэн эрилтэ табиба!

«Политическэ тэмдэглэл» соогоо, **Ян Марек** японско милитаризмын дахин ургалга тухай ба Европын арадуудые хэһээхэ гэһэн американска фашистнуудай бэлэдхэл тухай бэшэнэ. «Эзэмдэһэн оронуудтаа олоной гуримгүй байдал дараха арга методуудтэ сэрэгшэдые һургаха туһалбари» болохо зэргэтэй кинофильмые США-дэ бэлэдхэжэ байһан тухай «Нью-Йорк Таймс» газетын мэдээсэлые шэнжэлхэ зуураа, Марек болбол энэ баримта американска империалистнуудай агрессивнэ эрмэлзэлгын баһа нэгэ тодо гэршэнь мүн гэжэ заана.

Чехословакидахи февральска событинуудай гурбадахи жэлэй ой тухай Чехословакиин Коммунистическэ партиин генеральна секретариин орлогшо **Густав Барешын** статья ба Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй гэшүүнэй кандидат **В. Сокорскиин** «Шэнэ Польшын түлөө тэмсэлдэ литература ба искусствын хабаадалга» гэһэн статья энэ номерто толилогдоһон байна.

Советско-болгарск[illegible] худалдаа наймаа[illegible] хэлсээнүүд туша[illegible]

СССР-эй гадаадын ху[illegible] наймаанай Министерствын б[illegible] гарска Худалдаа наймаана[illegible] гациин хоорондо хэлсээнүү[illegible] жалтатайгаар дүүрэһэнэй [illegible] 1951 ондо хоорондоо товар[illegible] андалдан абалсаха тухай [illegible] кол энэ оной мартын 14-дэ [illegible] лагдаба.

1950 онойхитой сасуулбал [illegible] ондо эд бараанай эрьесые [illegible] лүүлхээр протокол харааль[illegible]

Гадаадын худалдаа най[illegible] Министр Г. Ганевээр толгой[illegible] һон, Болгарска Худалдаа н[illegible] най Делегаци энэ оной март[illegible] да Москваһаа мордобо.

Аэродром дээрэ СССР-эй [illegible] дын худалдаа наймаанай М[illegible] рын Орлогшо М. Г. Ле[illegible] СССР-эй МВТ-гэй Зүүн ба [illegible] ральна Европын оронуудай [illegible] лениин Начальник А. А. П[illegible] СССР-һээ Болгарида бай[illegible] далдаа наймаанай Түлөө[illegible] С. Д. Сергеев, СССР-эй МВ[illegible] Протокольно таһагай нача[illegible] Н. И. Кузьминский ба С[illegible] МВТ-гэй Болгариин Таһагай [illegible] чальник А. Ф. Доброхотов [illegible] делегациие үдэшөө.

Тэрэшэлэн, СССР-тэ байгаа [illegible] гариин Онсо ба Бүрин эрхэт[illegible] сол г-жа С. Благоева, Моск[illegible] Болгарска Посольствын [illegible] делегациие үдэшэлсэбэ.

(ТАС[illegible]

Шатараар дэлхэй[illegible] түрүү һуури эзэлэл[illegible] тула М. Ботвинни[illegible] Д. Бронштейн хоё[illegible] матчын үргэлжэл[illegible]

Шатараар дэлхэйн түрүү [illegible] эзэлхын тула дэлхэйн че[illegible] гроссмейстер М. Ботвинни[illegible] гроссмейстер Д. Бронштейн хо[illegible] матчын хоёрдохи парти м[illegible] 19-дэ үргэлжэлүүлэгдэн, дү[illegible] дээ. Тэрэнь хоёр талын ор[illegible] бэрхэтэй позицинуудтайгаар [illegible] шолуулагдаа.

Тус партиин хойшолуула[illegible] да, Ботвинникай мэдэлдэ [illegible] ябаса бии байба. Дэлхэйн че[illegible] хадаа тон һанагдаагүйгөөр [illegible] һэн ябасые бэшэһэн байгаа, [illegible] рээнинь Бронштейн удаан [illegible] жо үзэхэдөө, тус вариантын [illegible] хэтэйе ойлгоогүй.

Гарахаа ябаһан өөрынгөө [illegible] бүүе Ботвинник үгөөд, баһа [illegible] хаа ябаһан сагаанай бүри аю[illegible] хүбүүень абаа. Тиихэдэнь Бр[illegible] тейн шанарай талаар алдах[illegible] рюугай ябадал хэхэ ушарт[illegible] лоо, тиигээд 49-дэхи ябад[illegible] наадагшад тэнсэхээр зүбш[illegible] байна.

Матчын тоо 1:1.

(ТАС[illegible]

Харюусалгата редак[illegible]
Б. А. ОЧИР[illegible]

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ҺЭРГЭЭН БОДХООХО БА ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ДҮРБЭДЭХИ УРЬҺАЛАМЖА[illegible]

1951 оной мартын 11-дэ Калининград городто болоһон шүүбэринүүдэй гурбадахи тира[illegible]

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы 242 разрядуудтахи серинүүд ба облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд гурбадахи тиражда буугаа [illegible]

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
060039	1—50	200	062365	21*)	1 000	066296	1—50	500	070514	32*)	1 000	073921	46*)	1 000	076736	08*)	1 000
060136	1—50	500	062731	20*)	1 000	066481	02*)	5 000	071024	04*)	1 000	074038	50*)	1 000	076841	1—25	200
060141	03*)	1 000	062751	10*)	1 000	066545	1—50	500	071099	1—50	200	074049	1—50	200	076938	1—50	200
060179	1—50	500	062787	32*)	1 000	066711	41*)	10 000	071110	05*)	1 000	074079	20*)	1 000	077065	21*)	10 000
060221	1—50	500	062953	35*)	1 000	066746	30*)	1 000	071303	37*)	1 000	074102	45*)	1 000	077140	08*)	1 000
060225	39*)	1 000	063369	1—50	200	067069	14*)	1 000	071314	16*)	1 000	074116	1—50	200	077326	17*)	25 000
060304	1—50	200	063457	38*)	1 000	067084	14*)	1 000	071374	23*)	1 000	074477	16*)	1 000	077384	42*)	1 000
060350	1—50	200	063556	42*)	1 000	067096	01*)	1 000	071379	38*)	1 000	074624	1—50	500	077411	1—50	200
060464	1—50	500	063698	1—50	200	067123	39*)	1 000	071381	36*)	1 000	074718	09*)	5 000	077567	1—50	500
060493	39*)	1 000	064076	09*)	1 000	067217	1—50	200	071395	16*)	1 000	074769	40*)	1 000	077576	06*)	1 000
060494	16*)	5 000	064123	46*)	1 000	067224	1—50	500	071595	12*)	1 000	074795	38*)	1 000	077679	25*)	1 000
060607	1—50	200	064404	03*)	1 000	067657	34*)	1 000	071926	45*)	1 000	075049	11*)	1 000	078167	1—50	200
060675	15*)	1 000	064459	39*)	1 000	067789	38*)	1 000	072149	46*)	1 000	075234	09*)	5 000	078177	43*)	1 000
060731	38*)	1 000	064494	1—50	200	068186	27*)	1 000	072230	1—50	200	075254	1—50	200	078251	50*)	1 000
060799	29*)	1 000	064643	1—50	200	068325	1—50	200	072546	29*)	1 000	075259	43*)	1 000	078439	1—50	200
060848	29*)	1 000	064743	49*)	1 000	068342	01*)	1 000	072817	31*)	1 000	075269	25*)	25 000	078499	01*)	1 000
060873	05*)	5 000	065082	1—50	200	068386	23*)	1 000	072884	50*)	1 000	075316	1—50	500	078718	1—50	500
061130	25*)	1 000	065273	49*)	1 000	069055	1—50	500	072920	25*)	1 000	075534	1—50	200	078735	1—50	500
061469	07*)	1 000	065280	02*)	1 000	069062	1—50	500	072965	27*)	1 000	075550	33*)	1 000	078771	19*)	1 000
061491	1—50	500	065295	02*)	1 000	069266	44*)	10 000	073092	1—50	200	075563	10*)	1 000	078978	15*)	1 000
061581	42*)	1 000	065307	48*)	10 000	069345	48*)	1 000	073151	1—50	200	075573	08*)	1 000	079066	49*)	50 000
061655	1—50	200	065350	1—50	200	069566	1—50	200	073464	1—50	200	075684	45*)	5 000	079352	49*)	5 000
061683	23*)	5 000	065418	29*)	1 000	069621	29*)	1 000	073552	1—50	200	076033	10*)	1 000	079371	46*)	1 000
061970	48*)	1 000	065646	14*)	1 000	069645	35*)	1 000	073553	1—50	500	076071	1—50	500	079523	17*)	1 000
062006	09*)	1 000	065744	1—50	200	069939	31*)	1 000	073606	1—50	500	076208	18*)	1 000	079531	31*)	1 000
062055	33*)	5 000	065790	30*)	1 000	070122	1—50	200	073617	47*)	1 000	076269	1—50	200	079561	1—50	200
062186	42*)	1 000	065881	22*)	1 000	070149	35*)	5 000	073775	43*)	10 000	076433	1—50	200	079582	06*)	1 000
062190	06*)	1 000	066127	1—50	500	070349	27*)	1 000	073856	34*)	1 000	076622	21*)	1 000	079894	1—50	500
062289	04*)	1 000	066138	44*)	1 000	070460	45*)	1 000	073876	50*)	1 000	076675	1—50	200			

*) Энэ сериин облигацинуудаи нүгөө 49 номернуудта тус бүриин 200 түхэригэй шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ—
ВКП(б)-гэй Калининградска областной комитедэй секретарь С. А. БГОВКИН
Комиссиин Харюусалгата Секретарь М. А. СМИРНОВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора—23 заместителя редактора —7-85 отв секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни культуры и быта— 4-52. сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест информации и писем—6-84 Для междугородных переговоров—16.

Н-03557. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж [illegible]